

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Nº 017 (6942)

30 yanvar 2024-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

ABS: seckilərə, yoxsa vətəndaş müharibəsinə?

Əvvəllər ABŞ-da vətəndaş müharibəsinin baş verəcəyi, bu ölkənin parçalanacağı barədə fikirlərə az əhəmiyyət verildi. Bu gün isə bu barədə daha çox danışılır. Uzun illər müharibələri ştatlardan kənardə saxlamağı bacarın, dünyanın müxtəlif qitələrində ən qaynar nöqtələrdə gedən savaşlarda bu və ya digər şəkildə iştirak edən ABŞ bu dəfə vətəndaş müharibəsinə hamılədir.

**Dağıdıcı
müxalifətin
seçki təxribatı
ola bilər**

Azərbaycan daha da inkişaf etdikcə və qələbələri artıraq xarici məkralı qüvvələrin də narahatlığı artmaqdadır. Çünkü bir müsəlman-türk dövlətinin güclənməsi onlara dünya siyasetində məkralı planlarının həyata keçirilməsinə ciddi problem yaradacaq.

14

**Azərbaycan-Türkiyə: strateji
müttəfiqlik, sarsılmaz qardaşlıq!**

2

Sarsılmaz dostluq və qardaşlığa söykənən və uğurla davam etdirilən Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri uğurla davam edir. Qarşılıqlı etimad, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənib.

**YAP Mərkəzi Aparatında
“Yeni Azərbaycan” qəzətinin
baş redaktoru Alqış Musayev
ilə görüş keçirilib**

3

**Vətən haradan
başlayır?**

15

**“Azərbaycan
AŞPA ilə bağlı düzgün
qərar qəbul edib”**

14

**Alimentin
miqdarı
necə
müəyyən
olunur?**

16

Azərbaycan-Türkiyə: strateji müttəfiqlik, sarsılmaz qardaşlıq!

Sarsılmaz dostluq və qardaşlığı söykənən və uğurla davam etdirilən Türkiye-Azərbaycan əlaqələri uğurla davam edir. Qarşılıqlı etimad, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əsasında qurulan Azərbaycan-Türkiyə əlaqələri müasir dövrümüzdə daha da möhkəmlənilər. Həyata keçirilən tədbirlər böyük əhəmiyyət daşıyır və dövlətlər arasında dostluq-qardaşlıq münasibətləri dünya üçün nümunəyə çevrilər. Hər iki ölkə rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən düzgün, məqsədyönlü siyasetin məntiqi nəticəsi olaraq mövcud münasibətlər keyfiyyətə yeni müstəvəyi keçib. Azərbaycan və Türkiye'nin təşəbbüsü ilə ölkələrimiz və bütövlükə bölgə üçün ənənəli layihələrin reallaşması həm də regionun ümumi tərəqqisinə, sabitliyin bərqərar olmasına təsirini göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanvarın 29-da Türkiye Büyük Millət Məclisinin deputatı, parlamentin Milli müdafiə komissiyasının sədri, Türkiye Respublikasının sabiq milli müdafiə naziri Hulusi Akarın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyetini qəbul etməsi bu əlaqələrin daha bir təzahüründür.

Tarix boyu Türkiye və Azərbaycan arasında sarsılmaz dostluq ve qardaşlıq münasibətləri mövcud olub və iki ölkə həmişə bir-birinin sevinci, kədərlə günlərində biri digərinin yanında olub. Azərbaycan və Türkiye arasında əlaqələrin belə səviyyədə inkişafı təkcə bu dövlətlərin yox, həm də regionun ümumi tərəqqisine, sabitliyin bərqərar olmasına mühüm töhfələr verir. Azərbaycan və Türkiye arasındaki əsl dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin mahiyyəti xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin ifade etdiyi "Bir millet, iki dövlət" və Türkiye Cumhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün zamanında söylədiyi "Azərbaycanın sevinci bizim sevincimiz, kədəri bizim kədərimizdir" kəlamlarında dəqiq ifade olunub.

"BİR MİLLET, İKİ DÖVLƏT" PRİNŞİPI

Türkiyə ilə Azərbaycan arasındaki qardaşlıq münasibətləri hazırda Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin və Türkiye Respublikasının Prezidenti Cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərlikləri altında ən yüksək səviyyədə davam etməkdədir. Hulusi Akar Azərbaycan ilə Türkiye arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin Ulu Öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, "Bir millet, iki dövlət" prinsipi üzrə inkişaf etdiyini və bunun bir örnək olduğunu vurğulayıb. Qonad Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin ölkələ-

rimiz arasında əlaqələrin strateji müttəfiqlik səviyyəsinə çatmasında mühüm rol oynadığını bildirib.

Hulusi Akar Vətən mühərribəsində Azərbaycanın qazandığı Qələbədə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müstəsna rolunu bir daha vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyev 44 günlük Vətən mühərribəsinin ilk günlərindən Rəcəb Tayyib Ərdoğanın və qardaş Türkiyənin Azərbaycana göstərdiyi mənəvi, siyasi və diplomatik dəstəyi bir daha yüksək qiymətləndirib.

SUVERENLİYİMİZ TAM BƏRPA OLUNDU

Qardaş ölkə artıq tarixdə qalan Qarabağ münaqişəsinin davam etdiyi illər ərzində həmişə Azərbaycana dəstək verirdi. Biz Türkiyənin qətiyyətli dəstəyini 44 günlük Vətən mühərribəsi zamanı bir daha gördük. Bu mühərribə günləri bir daha göstərdi ki, dövlətlərarası münasibətlər həqiqətən də dostluğa, qardaşlıqla səyəkənir. İkinci Qarabağ mühərribəsi zamanı Türkiye tərəfindən göstərilən dəstək hər keşin sevincinə səbəb oldu. Heç kəse sərr deyil ki, Türkiye Ermənistan-Azərbaycan, Qarabağ münaqişəsinin həlli işində daim Azərbaycana böyük dəstək göstərdi. Ümumilikdə tarixi Zəfərimiz bu qardaşlığın dünyaya təqdimatında öz sözünü dedi.

Söhbət zamanı ötən il sentyabrın 19-20-de Azərbaycanın 23 saatdan da az bir müddədə həyata keçirdiyi antiterror tədbirləri zamanı ərazimizdə qeyri-qanuni silahlı birləşmələrin mövcudluğuna və təcavüzkar separatizmə son qoyulduğu, suverenliyimiz tam bərpa olunduğu vurğulanıb. Dövlətimizin başçısı 44 günlük Vətən mühərribəsindən

sonra da Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində yeni islahatların aparıldığı diqqətə çatdırıb. Ordumuzun döyüş qabiliyyətinin daha da gücləndiyini qeyd edib və bütün bunların ötən ilin sentyabrında keçirilmiş antiterror tədbirlərində bir daha özünü bariz şəkilde göstərdiyini bildirib.

REGIONDA SABİTLİYİN VƏ TƏHLÜKƏSİZLİYİN TƏMİNATI

Söhbət zamanı Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın inkişafı və yeni sahələri əhatə etməsi məmənunluqla qeyd olunub. Bu təşkilatın parlamentlər xətti ilə də müvafiq komitələr səviyyəsində əlaqələrin yaradılması və bu komitələrin birgə iclaslarının keçirilməsinin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Şuşa Bəyannamesinin əhəmiyyəti vurgulanıb, Azərbaycan ilə Türkiye arasında hərbi, müdafiə sənayesi, təhlükəsizlik, parlamentlərarası əlaqələr və digər sahələrdə əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Hər iki ölkənin silahlı qüvvələri tərəfindən birgə keçirilən hərbi təlimlərin əhəmiyyəti xüsusilə qeyd edilib. Əlbette ki, Şuşa Bəyannamesinin imzalanması Azərbaycanın müstəqillik tarixinə əbədi həkk olundu və Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində keyfiyyətə yeni bir dövrün başlanğıcını qoysdu. 2021-ci il iyunun 15-də "Azərbaycan Respublikası ilə Türkiye Cumhuriyyəti arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannamesi"nin imzalanması

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərində yeni bir dövrün başlanğıcını qoymuş oldu. Qardaş dövlətlərin Şuşa Bəyannamesini imzalamaları müttəfiqlik münasibətlərinin göstəricisidir. Şuşa Bəyannamesi Qars müqaviləsinə, Dostluq və Əməkdaşlıq haqqında Müqaviləyə, Strateji Tərəfdəşlik və Qarşılıqlı Yardım haqqında müqaviləyə əsaslanaraq, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinə yeni mənəvi-siyasi və hərbi-strateji məzmun verib. Bəyannamədə beynəlxalq müstəvidə birgə əməkdaşlıq, siyasi münasibətlər, iqtisadi-ticari əlaqələr, mədəniyyət, təhsil, idman, gənclər siyaseti, enerji təhlükəsizliyi kimi məsələlər öz əksini tapıb. Tarixi, strateji önəmi, hüquqi, hərbi və siyasi baxımdan xüsusi böyük əhəmiyyətə malik olan Şuşa Bəyannamesi Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının sarsılmazlığını bir daha nümayiş etdirir. Azərbaycan və Türkiye regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsi, iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpası, eləcə də region dövlətləri arasında münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində səyələri davam etdirilməsi baxımdan yeni imkanlar açır. Şuşa Bəyannamesi iki ölkə arasında imzalanmış olsa da, bölge üçün də böyük əhəmiyyət daşıyır. Azad edilmiş Şuşa şəhərində 100 ildən sonra müttəfiqlik haqqında imzalanan Birgə Bəyannama dövlətlərəsi gələcək iş birliyinin istiqamətini göstərir.

ORTAQ KÖKLƏRDƏN VƏ DƏYƏRLƏR-DƏN GÜC ALAN DOSTLUQ

Ölkəmizin regional iqtisadi əməkdaşlıqla verdiyi böyük əhəmiyyət və trans-regional infrastruktur layihələrində feal iştirakının nəticəsi olaraq, iki ölkə arasında beynəlxalq əhəmiyyətli bir sıra regional layihələr reallaşır. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri və s. layihələr bu baxımdan təqdirəlayıqdır. İki ölkənin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən digər beynəlxalq əhəmiyyətli layihə TANAP Türkiye və Avropa Birliyi ölkələrinin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rola malikdir.

Azərbaycanla Türkiye'nin ortaq köklərdən və dəyərlərdən güc alan dostluq və qardaşlıq münasibətləri böyük inkişaf yolu keçib. Bu gün bu münasibətlər ən yüksək zirvəyə yüksəldilib.

Postmüharibə mərhələsində də qardaş Türkiye Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərdə start verdiyi genişliyəsi bərpa işlərində yaxından iştirak edir. Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycan müstəqil siyaset yürüdə bilən ölkədir. Dövlət siyasetinin də mütəqə prioritetləri Azərbaycan xalqının və dövlətinin milli maraqlarının müdafiə olunması, eyni zamanda ölkəmizin müstəqil siyaset aparmasına.

Əlbette ki, Azərbaycan ilə Türkiye arasında olan bağlar, qardaşlıq və birlik bütün sahələr üzrə əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla həyata keçiriləcəyinə əminlik yaratır.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Mərkəzi Aparatında “Yeni Azərbaycan” qəzetiñin baş redaktoru Alqış Musayev ilə görüş keçirilib

Yanvarın 27-də Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatında “Yeni Azərbaycan” qəzetiñin baş redaktoru Alqış Musayevin anadan olması 55-ci ildönümü münasibətilə görüş keçirilib. YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Alqış Musayevi doğum günü münasibətilə təbrik edib.

toru və Mətbuat Şurasının idarə Heyətinin üzvü kimi Azərbaycan jurnalistikasının inkişafına, sağlam içtimai rəyin formallaşmasına, milli-mənəvi dəyərlərin və dövlətçilik maraqlarının qorunmasına töhfələr verir: “Mehsuldar fəaliyyətiniz daim yüksək qiymətləndirilir. Bir sıra mükafatlara layiq görülmeyiniz, xüsusilə də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə 2005-ci ildə “Tərəqqi” medalı, 2022-ci ildə isə “Əməkdar jurnalist” fəxri adı ilə təltif olunmağınız əməyinizə verilən yüksək dəyərin bariz nümunəsidir”.

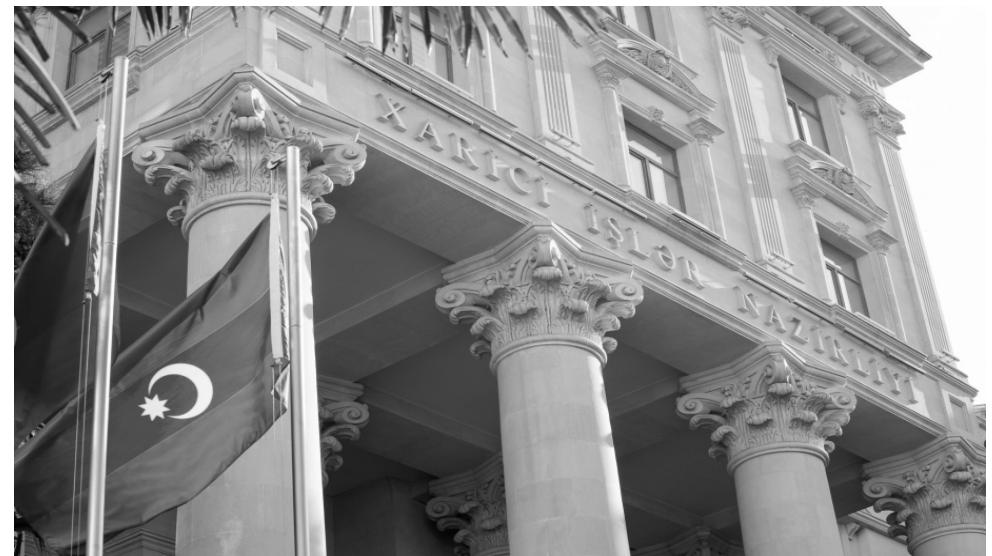
Gösterilən diqqətə və ünvanına söylənilən xoş sözlərə görə təşəkkürünü bildirən Alqış Musayev Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əbədiyyaşar ideyalarının, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanı tərəqqi və Zəfər zirvəsinə yüksəldən məqsədyönlü siyasetinin və Yeni Azərbaycan Partiyasının uğurlu fəaliyyətinin yorulmaz təbliğatçısı olmaqdandır qurur duyduğunu

Tahir Budaqov bildirib ki, Alqış Musayev hər zaman Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarının və zəngin dövlətçilik irlisinin gənc nəslə aşılanması, Prezident İlham Əliyevin siyasetinin təbliği istiqamətində səməreli fəaliyyəti ilə fərqlənib. O, uzun müddət “Yeni Azərbaycan” qəzetiñin baş redaktoru, YAP Siyasi Şurasının üzvü və II çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputati kimi ölkənin içtimai-siyasi həyatında feal iştirak edib və öz üzərinə düşən vəzifələri layiqince yerinə yetirib.

Diqqətə çatdırılıb ki, A.Musayev bu gün de “Yeni Azərbaycan” qəzetiñin baş redak-

bildirib. O, bundan sonra da üzərinə düşən vəzifələri layiqince yerinə yetirmek üçün səylərini əsirgəməyəcəyini vurğulayıb.

“Ermenistanın baş nazirinin açıqlaması bölgənin gələcək inkişafına və tərəqqisine maneçilikdir”

Ermenistanın baş nazirinin açıqlaması Azərbaycanla Ermenistan arasında Sülh və dövlətərəsə münasibətlərin qurulması haqqında ikitirəflı Saziş layihəsi üzrə prosesdən fikir yayındırmaq məqsədi daşıyır. Bu fikirləri Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacızadə Ermenistanın baş nazirinin “ordu” gündündə səslenirdiyi fikirlərə dair yerli medianın sualına cavabında bildirib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan tərəfinin sözügedən saziş layihəsi üzrə müzakirələr başlananandan etibarən Ermenistan tərəfinin öz Konstitusiyasında, qanunvericilik orqanının bir sıra qərarlarında, eləcə də 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra müxtəlif beynəlxalq mehkəmələrə müraciətlərində, rəsmi yazışmalarında və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində yaydıqları məktublarında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qarşı davam edən iddialar son qoymağə çağırış etməsinə baxmayaraq, inдиye qədər bu istiqamətdə Ermenistan tərəfindən hər hansı bir əməli addım atılmayıb. Bununla əlaqədər, Ermenistan tərəfinin bu istiqamətdə tədbirlər görmək əvəzinə, heç bir praktiki əhəmiyyəti olmayan təkliflər səslenirməsi anlaşılmazlıq yaradır və qəbul edilməzdür.

Ermenistanın 30 il ərzində məhz tərəf olduğu ərazi bütövlümüzün və suverenli-

yimizin tanıdığı beynəlxalq müqavilələr və silahlara nəzarət mexanizmləri çərçivəsində öhdəliklərini kobud şəkildə pozduğu, Azərbaycana qarşı təcavüz törətdiyi, ərazi-lərimizin işğalı müddetində eksər hərbi texnikasını və silah sistemlərini ölkəmizin ərazi-sində qeyri-qanuni yerləşdirməklə beynəlxalq silahlara nəzarət mexanizmlərindən gizlətdiyi hər kəse məlumdur.

“Qeyd edilənləri, habelə baş nazir Paşinyanın da bildirdiyi kimi, ölkəsinin ciddi hərbiləşmə siyaseti apardığını, son illərdə bir neçə milyard dollarlıq silah tədarükü müqavilələri imzalandığını, hərbi sənayeni inkişaf etdiriyini nəzəre alaraq, Ermenistanın sülh prosesinə ciddi yanaşlığındı iddia etməsi siyasi manipulyasiyadır. Bu kimi qərəzli bəyanatlar bölgənin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmət əsasında gələcək inkişafi və tərəqqisine maneçilikdir.

Azərbaycan öz növbəsində sülh və quruculuq səylərini davam etdirəcək və Ermenistandan da sözə deyil, əmələde adekvat addimların atılması gözləyir”, - deyə Ayxan Hacızadə vurğulayıb.

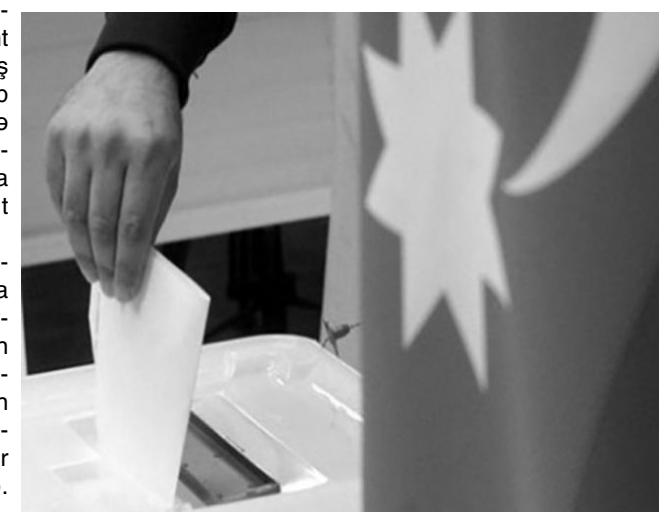
Qeyd edək ki, yanvarın 28-də Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan “ordu” günü ilə əlaqədar çıxi zamanı, ölkəmiz qarşılıqlı silahlara nəzarət mexanizmi, habelə hückum etməmək haqqında pact imzalamığı təklif etdiklərini bildirib.

Özbəkistan mediası Azərbaycandakı prezident seçkiləri barədə məqalə dərc edib

Jurnalıstlər Fuad Hüseynzadə və Ədil Ədilzadenin Özbəkistanın nüfuzlu mediasında Azərbaycanda fevralın 7-də keçiriləcək prezident seçkiləri ilə bağlı məqəlesi dərc edilib. “Secki-2024.az” saytında yer alan məlumatda deyilir ki, məqalə “Azərbaycan prezident seçkilərinə hazırlaşır” və “Zəfər seçkiləri” sərlövhələri ilə “Tnews.uz”, “Xabar.uz” və “Muzaaffar.uz” saytlarında yayımlanıb. Jurnalıstlər seçki ilə bağlı “Özbəkistan24” radiosunda da çıxışlar ediblər.

Məqalə və radio çıxışlarının da qarşısında gələn prezident seçkiləri haqqında geniş məlumat verilib. Qeyd edilib ki, prezident seçkilərində mübarizə aparacaq 7 namədin təşviqat kampaniyasına qanunvericiliyə uyğun şərait yaradılıb.

Məqalədə ölkə hüdudlarından kənardə yaşıyan və ya uzunmüddətli xarici ezamiyətlərdə olan vətəndaşların seçki hüququnun təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən müvafiq tədbirlər görüldüyü qeyd edilib.

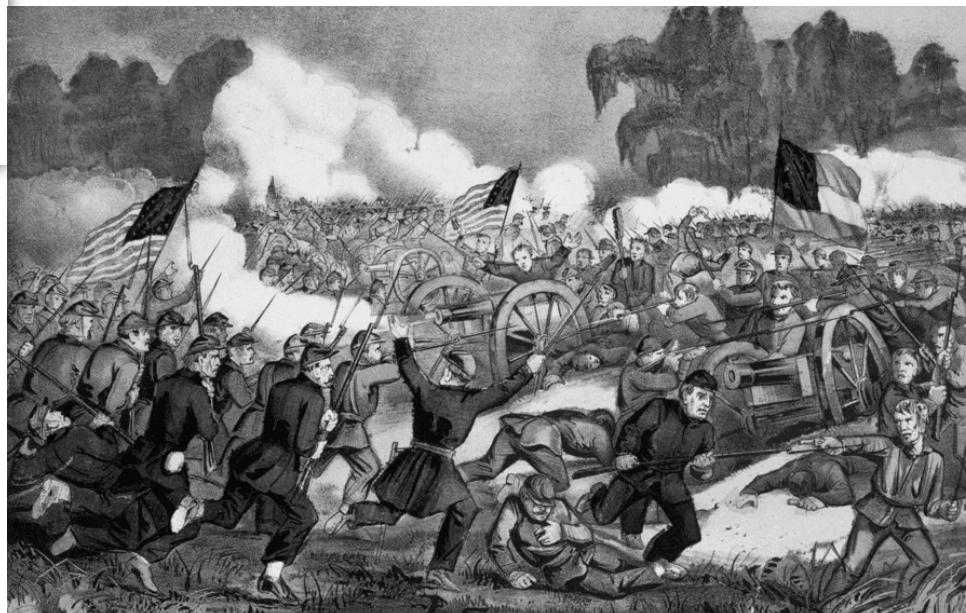
Əvvəllər ABŞ-da vətəndaş müharibəsinin baş verəcəyi, bu ölkənin parçalanacağı barədə fikirlərə az əhəmiyyət verilirdi. Bu gün isə bu barədə daha çox danışılır. Uzun illər müharibələri ştatlardan kənarda saxlamağı bacaran, dönyanın müxtəlif qitələrində ən qaynar nöqtələrdə gedən savaşlarda bu və ya digər şəkildə iştirak edən ABŞ bu dəfə vətəndaş müharibəsinə hamıldır. Əlbəttə, bunu indiki zamanda mümkünsüz hesab edənlər də tapılar, amma reallıq budur ki, bütün qarşidurmaların fövqündə dayanan Tramp Bayden rəqabəti ölkəni xaosa sürükləyir. İndiki president Baydenin idarəciliğinə vətəndaş qarşidurmاسını qəçiləz edib, mərkəzdənqəcəmə meyillərini gücləndirib.

Seçkiöncəsi xəberlər sırasında Trampa qarşı təzyiqlər çoxluq təşkil edir. Məsələ burasındadır ki, əvvəller müstəqil fəaliyyət göstərən ədliyyə sistemi Baydenin qələmi ile idarə olunduğuundan bəzi ştatların məhkəmələri Trampin təhlükət maşınını durdurmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə edirlər. Hətta eks-prezidentin seçkilərdə namizəd kimi iştirakını qadağan edən qərarlar veren məhkəmələr barəde xəberlər de gəlməkdədir. Trampın coxşayı cinayet işləri, həbs təhlükəsi və s. barədə məlumatların dövriyyəye buraxılması da onun hakimiyətə yolunu kəsmək üçün demokratların bütün mümkün vasitələrdən, o cümlədən seçki saxtakarlığınından istifadəye hazır olduğunu göstərir.

ABŞ tarixinin ən qütbülmüş dövrünü yaşayır. Vəziyyət her gün getdiyəcə pisləşir. Düz 159 il əvvəl, yeni vətəndaş müharibəsi zamanı ABŞ belə qütbülmə böhrəni yaşamışdı. Problemin kökündə isə Demokratlar və Respublikaçılar arasında amansız mübarizə dayanır. Hər 4 ildən bir, yeni prezident seçkiləri öncəsi bu mübarizə daha radikal hal alıb. Parçalanma qəçilməzdir, bir tərəfdən eşəkçilərlə (demokratlar) filler (respublikaçılar) dərin qarşiduruma var, digər tərəfdən isə Amerikadakı daxili müharibə enənəsinin olmasına. 1861-65-ci illərdə ABŞ-da şimalla (kapitalistlər) canub (quldarlar) arasında müharibə nəzərdə tutulur. Bu gün Amerikada iki partiyanın rəqabətindən beşən təbəqə də formalaşıb. Onlar özlərinə "Artıq birləkdə yaşaya bilmərik" deyirlər. Onlar iki partiya arasında baş verəvək müharibənin nəticəsini gözləmədən bəzi ştatların müstəqilliyyinə çalışırlar. Belə ştatlar ABŞ-in özeyini təşkil edir də deyə bilərik. Texas, Kaliforniya, Nyu-York, Florida kimi subyektlər ABŞ-dan qoparlarsa nələrin yaşanağını sözə ifadə etmək çətindir. Ştatların parçalanması dünyada yeni düzənin formalasacağını iddia etmek də mümkün deyil.

ABŞ-da seçkilər rəngarəng şouları, debatlar, paradlar, el sıxma ile müşaiyyət olunur. Lakin Amerika demokratiyası "bir nəfər, bir səs" prinsipini tanımır. Amerikalıların yalnız 28%-i ABŞ demokratiyasının işindən razıdır. Qurucu atalar aristokratik respublikanın Konstitusiyasını qəbul

ediblər, burada prezidenti vətəndaşlar deyil, seçicilər seçir, onların sayı müəyyən bir ştatdan olan senatorların və Nümayəndələr Palatasının üzvlərinin sayı ilə müəyyən edilir. Hazırda onların ümumi sayı 535 nəfərdir. Seçki kampaniyası bir neçə mərhələdə baş verir. Birinci - bu və ya digər namizədi dəstekleyən nümayəndələr partiya qurultayına seçilir. Beləliklə, Respublikaçılar Partiyasının qurultayında 2499 nümayəndə iştirak edir. Prezidentliyə və vitse-prezidentliyə namizədləri təsdiq edən qurultaylar respublikaçılar üçün iyunun 18-19-da, demokratlar üçün isə 19-22 avqustda keçiriləcək. Gərgin seçki kampaniyası noyabrın 5-də seçki məntəqələrində və ya poçt vasitəsilə səsvermə ilə başa çatır.

2024-cü ilin xüsusiyyətləri

Amerika cəmiyyətində parçalanma dərinleşir. Partiyalar arasında fikir ayrılıqları güclənir, dərin siyasi qütbülmə baş verir. Demokratlar bu gün ilk növbədə etnik, irqi, dini və cinsi azlıqlara arxalanır. 2020-ci ilə müqayisədə bu icmaların səsvermə hüququna malik üzvlərinin sayı 7 milyon nəfərdən çox artaraq bütün seçicilərin taxminin 35%-ni təşkil edib. İlk dəfə olaraq İspanlar 15%-le azlıqlar arasında, 14%-lə qaraderilərini qabaqlayıblar. Lakin asiyalıların sayı xüsusi şəraitlə artır - 6%. Ateistlərin sayı getdiğən nəzəre çarpır. Ağlar Demokratlar Partiyası tərəfdarlarının yarıdan azını təşkil edir. Respublikaçılar əsasən ağdərilər, yevangelistlərdir.

İki partiyanın prioritətləri hansılardır? Demokratlar azlıqların hüquqlarını, eləcə də təhsil, səhiyyə və qadınların abort hüquqlarını qorumağa sadıqdırlar. Respublikaçılar üçün milli borcun azaldılması, inflasiya, imiqrasıyanın dayandırılması, peyvəndlərdən abortun qadağan edilməsi prioritətdir. Ağ işçi sinfi demokratlardan uzaqlaşaraq respublikaçılara keçib. Sorğulara görə, ağdərililərin 47%-i Donald Trampı, yalnız 34%-i Cozef Baydeni dəstekləməyə hazırlırdı. Respublikaçılar partiyası da etnik və irqi azlıqların nümayəndələrini öz tərefinə çəkməyə çalışsa da, heç bir uğur əldə edə bilməyib. Xarici siyaset məsələləri adətən seçki kampaniyası zamanı mühüm rol oynay-

ABŞ: seçkilərə, yoxsa vətəndaş müharibəsinə?

mır. Amma bu dəfə müzakirələrdə tez-tez Bayden administrasiyasının payızda təklif etdiyi Ukrayna və İsrailə əlavə yardım paketiinin verilməsi məsələsinə toxunulur. Buna Kiyevə böyük məqdərə hərbi və iqtisadi dəstəyin verilməsindən narazı olan bir çox respublikaçılar etiraz edirdi. Onlar qəti şəkildə bu vəsaitlərin Meksika ilə sərhəddə divarın tikintisine və qeyri-qanuni mühacirənin qovulmasına xərclənməsini tələb edirlər. Baydenin beynəlxalq məsələlərə yanaşmasını kəskin təqid edən Tramp iddia edir ki, o, Ukraynada "bir gündə" siyasi nizamlanmaya nail ola biler. Eyni zamanda, Demokrat Partiyasının özündə də solcu dairelər Vaşinqtonun Fələstinlilərlə İsrailin HƏMAS terrorundan sonra başladığı müharibəyə dəstəyini pisləyir. Senator Bernie Sanders, mütərəqqi insanlar, etnik və dini azlıqların nümayəndələri və gençler "Fələstinlilərin soyqırımı" qarşıdır. Bu, Baydenin reytinqinə mənfi təsir göstərir.

Kimə səs verməli?

ABŞ-da seçicilər programlara deyil, fərdlər səs verirlər. Hələ 2024-cü il seçki kampaniyası başlamazdan əvvəl iki əsas namizədin Ağ Evin hazırlı sahibi və onun sələfi olduğu aydın oldu. İki prezidentin rəqabeti seçkilərə spesifik xarakter verir. Sonuncu dəfə belə bir hadisə 1912-ci ildə Teodor

diger qalıbları də tezliklə prezidentlik uğrunda mübarizəni tərk ediblər.

Bayden və Tramp partiyalarının prezidentliyə namizədiyinə zəmanət verildiyini güman etmək tez olardı. Bir çox amerikalılar siyasi arenada eyni personajların uzunmüddətli dominantlığından yorulublar. Baydenin 82, Trampın 77, Hillari Clintonunda 77, prezidentliyə iki dəfə uğursuz namizəd olmuş senator Sandersin 83, Senatın Respublikaçı lideri Mitş Makkonelin 82, speaker Nensi Pelosinin də 84 yaşı var. Sorğular göstərir ki, amerikalıların 53%-i Trampın 2024-cü il seçkilərində iştirakına qarşıdır. Bayden üçün bu rəqəm 61%-ə çatır. O, qocalıqla və korrupsiyyada, habelə coxsayılı cinayətlər töretdişi oğlu Hunterə himayədarlıq etməkdə ittiham olunur. Tramp zorlamanan tutmuş konstitusiyaya zidd sui-qəsəd qədər müxtəlif ittihamlarla 93 cinayət işi ilə üz-üzədir.

Üçüncü tərəflər

Digər amil üçüncü tərəf namizədlərinin roludur. Onların seçilmək şansı yoxdur, amma iki əsas partiyadan müəyyən qədər səsini elindən alırlar. Sorğular göstərir ki, 4% qaradərli müstəqil namizəd Kornel Uestə, 1% isə Yaşlılar Partiyasının lideri Jill Steyne səs verəcək. Cari seçkilərə ən çox maraq göstərən şəxs 1968-ci ildə Kaliforniyada ilkin seçkilərdə qalib gəldikdən sonra öldürülən liberal Demokratik ikona, senator Robert Kennedinin qardaşı oğlu Robert Kennedy kiçikdir. Kiçik Kennedy gözlənilmədən Demokratlar Partiyasının seçki kampaniyasına qatılıb, lakin sonra Baydene qarşı çıxb. Əslində o, Trampın peyvənd və imiqrasıya əleyhinə bir sıra populist şüarıları dəstekləyib. O, hemçinin ABŞ-in Ukraynada Rusiyaya qarşı hərəkətlərdə iştirakını pisləyib. Bu, demokratik istəblışmanın həddindən artıq narazılığına səbəb olub. Kennedy bundan sonar özünü müstəqil namizəd elan edib.

Görünür, Kennedy klanının sehri işləmədə davam edir. Sorğulara görə, amerikalıların 52%-i Robert, Tramp üçün 42%, Bayden isə cəmi 41% "əlverişli" fikirdədir, deyə qeyd ediblər. Maraqlıdır ki, respublikaçıların 20%-i, demokratların isə 14%-i Kennedyə rəğbet bəsleyir. Amma respublikaçıların cəmi 7 faizi, demokratların isə 12 faizi ona səs verməyə hazırlıdır. O, Yuta və Nyu-Hempşirde noyabrda keçiriləcək prezident seçkilərində səs vermək üçün artıq qeydiyyatdan keçib. Kiçik Robert Kennedinin kim üçün daha böyük təhlükə yaratdığı hələ aydın deyil - Tramp üçün, yoxsa Bayden üçün. Lakin sorğular göstərir ki, 55 prezident seçcisinin olduğu dörd orta ştatda (Pensilvaniya, Miçigan, Arizona, Nevada) Bayden 2020-ci ildə qalib gelib, Kennedinin namizəd olduğu təqdirdə Tramp bu səslerin çoxunu alacaq. Digər müstəqil namizədlər də meydana çıxsı, Demokrat namizədin vəziyyəti daha da pisləşəcək. Bu, Silikon Vadisindən olan investorlardan güclü maliyyə dəstəyi alan Din Phillips ola bilər. Seçkilərin 5%-i ona səs verməyə hazırlıdır.

Əgər hansıa səbəbdən Bayden seçkilərdə iştirak edə bilməsə, o zaman Demokratların mümkün namizədləri hazırlı vitse-prezident Kamala Harris (20% ehtimal), Mişel Obama (14%), Sanders (12%), Klinton (10%) ola bilər. Respublikaçılar Trampı DeSantis və ya Heyli ilə əvəz etməyə cəhd edə bilərlər. Ən esasi isə seçkilərə qədər olmasa da, seçkilərdən sonra ABŞ-in ştatları arasında merkezdənqəcəmə prosesi daha da güclənəcək. Buna həm partiyalar arasında getdiğən kəskinləşən rəqabet, həm miqrant problemi, həm hər gün artan xarici borc - deficit təhlükəsi, həm də irqi və dini ayrişecilik təkan verecək. Katalizator rolinə başqa parametrlər də iştirak edə bilər.

V.VƏLİYEV

"AŞPA qurbana ehtiyacı olan elit avaralar üçün sığınacaqdır"

Məlum olduğu kimi, Bakı AŞPA-da formalaşan dözülməz irq-çilik, Azərbaycanafobiya və islamofobiya mühiti qarşısında bu strukturda əməkdaşlığı dondurdu. Öz növbəsində, AŞPA Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərini ratifikasiya etməkdən imtina edib.

Əcnəbi ekspertlərin rəyi

Bunun Azərbaycan üçün hansı nəticələri ola bilər? AŞPA niyə ölkəmizə qarşı silahlanıb? Sonra nə olacaq? Bu sualları xarici ekspertlər "Caliber" analitik mərkəzine cavablandırırlar. Ekspert rəylərini oxucularımıza təqdim edirik.

Rusiya Federasiyasının Siyasi və Sosial Texnologiyalar Laboratoriyanın rəhbəri Aleksey Nejivoy hesab edir ki, Azərbaycan AŞPA ilə əməkdaşlığı dondurmaq qərarına gəlməklə tamamilə düzgün iş görüb.

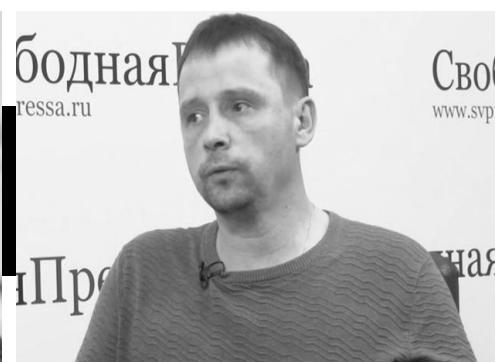
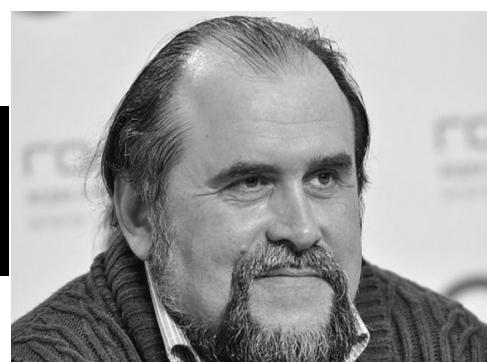
"Bu struktur indiki formada artıq nüfuzunu itirib, Avropanın maraqlarını cavab vermir. Orada əsas hegemonluq etmeye çalışan qlobalist şər qüvvələrin marağıdır. Azərbaycan iqtisadiyyatı ile yaxşı gedir, inkişaf vektoru ve müttəfiqləri ilə hər şey yaxşıdır. Yaxın Şərqi münəaqişə fonunda Qərb dünyasında çaxnaşma güclənir, dünyanın qalan hissəsinə qarət oluna və əsərət altına alına bilən "barbarlar" kimi yanaşmaq artıq mümkün deyil və bundan sonra da mümkün olmayacağından asılı olacaq. Rusiya və Afrika ilə birlikdə İslam dünyası əlcəyi Qərbin üzünə atıb.

göre, AŞPA nümunəsi beynəlxalq təşkilatların ayrı-ayrı ölkələrin maraqları üçün lobibiyyətə çevriləsinin yolverilməzliyini göstərir.

"Azərbaycan sərt mövqə tutmaqla düzgün iş gördü. İndi AŞPA dəyişmək və bütün dünyada nəzərə alınacaq həqiqi beynəlxalq təşkilata çevriləməlidir. AŞPA-nın iş metodlarını və üslubunu dəyişmək lazımdır. Dünya dəyişib, buna uyğun olaraq bizə yeni beynəlxalq təşkilatlar və yeni yanaşma lazımdır", - A.Oxrimenko emindir.

Qazaxıstanlı ekonometriya professoru, Nyu-York Elmlər Akademiyasının üzvü Nurlan Mənbayev hesab edir ki, AŞPA Azərbaycan və ya digər üzv dövlətlər tərefindən etimadın itirilməsi səbəbindən siyasi itkiyərlə üzləşə bilər.

"Etiraf edirəm ki, Azərbaycan gelecekde AŞPA və onun hərəkətləri ilə razılaşmayan digər ölkələrin beynəlxalq tənqidini və sanksiyaları ilə üzləşə bilər. Lakin yekun nəticələr gələcək diplomatik işlərdən və beynəlxalq ictimaiyyətin reaksiyasından asılı olacaq. Azərbaycanla AŞPA arasında münasibətlər həmişə kifayət qədər gərgin olub.

Amma Ermənistani felakətə sürükləyən zəif erməni elitarası dünya gücünü itirməkdə olan Qərb elitarasının əlində oyuncağa və ümumiyyətlə, Ukraynanın taleyi erməni xalqına hazırlayan reallıq ipinə çevirilir" - A. Nejivoy deyil.

Öz növbəsində, **Rusiya Müasir Dövlət İnkışaf İnstitutunun direktoru Dmitri Solonnikov** Azərbaycanın AŞPA ilə əməkdaşlıqla bağlı qərarını balanslaşdırılmış hesab edir.

"Hesab edirəm ki, Azərbaycanın qərarı düzgündür. Yeri gəlmışkən, Rusiyanın AŞPA ilə bağlı mövqeyi də oxsardır. Biz üçüncü tərəf oyuncularının beynəlxalq təşkilatların suveren dövlətləri və onların nümayəndələrinin ləyagətini alçaltmasına imkan verməməliyik. Müvafiq olaraq, bu halda AŞPA uduzur, cənubi Azərbaycandan fərqli olaraq öz imkanlarını azaldır, imic və reputasiya itkiyərinə məruz qalır. Islamofobiyanın tezahür edən amili isə AŞPA-nın beynəlxalq imkanlarının azalmasına töhfə verməkde davam edəcək", - D.Solonnikov bildirib.

Bu fikri **Rusiya Etnomilli Strategiyalar Agentliyinin direktoru, tarix elmləri doktoru Aleksandr Koprinskiy** de bölüşür.

"Azərbaycanın qərarı indiki vəziyyətə adekvatdır. Bakı burada uduzmayacaq. AŞPA boş bir təşkilatdır və daim qurbana ehtiyacı olan elit avropalı avaralar üçün sığınacaqdır. Əgər kimse çapqalların qurbanı olmaqdan həzz alırsa, bu, Azərbaycan üçün deyil. Təqib hədəfi olmasa, AŞPA uzun müddət mövcud olmayıcaq.

Azad və qururlu millətlərə nəzarət etmək və onları sıxışdırmaq üçün yaradılmış bu təşkilatda Rusiya çoxdan fəaliyyətini dayandırıb", - deyə A.Koprinskiy bildirib.

Ukrayna analitik mərkəzinin prezidenti Aleksandr Oxrimenkonun sözlerinə

Bir tərefdən, AŞPA Avropa Şurası çərçivəsində əməkdaşlığı və dialoqa töhfə vermiş üzvlərindən birini itirir. Digər tərefdən, Azərbaycan AŞPA-da öz maraqlarını və mövqelərini müdafiə etmək imkanından məhrumdur. Mən istisna etməzdim ki, hər iki tərəf dialoqa və kompromislərə hazır olsalar, gələcəkdə etimadı və əməkdaşlığı bərpə etmək yollarını tapa bilərlər. Amma hezlik vəziyyət gərgin və qeyri-müəyyən görünür. Və daha çox ona görə ki, Azərbaycan həqiqətən də bəzi insan haqları məsələlərində dəstək əvəzine AŞPA-dan ancaq tənqid aldı.

Hesab edirəm ki, AŞPA Azərbaycan və Qazaxıstan kimi təkcə Avropa təşkilatları ilə fəal əməkdaşlıq etmək deyil, həm də öz prioritetləri və milli maraqlarını müdafiə etmək iqtidarında olan dövlətlərə kompromis həll yolları tapmaq üçün beynəlxalq diplomatiyanın qanun və prinsiplerine əmel etseydi, daha düzgün oları", - N. Mənbayev bildirib.

Gürcü politoloq, Rusiya Federasiyası Maliyyə Universitetinin eksperti, Qafqaz-Gürcüstan İslam Araşdırıcıları Mərkəzinin direktoru Şota Axaidze hesab edir ki, AŞPA-ya üzv olmaq və ya bu qurumdan çıxməq Azərbaycan üçün prinsipial əhəmiyyət kəsb etmir.

"Əksinə, Azərbaycan bu strukturdan çıxsa, uduzan AŞPA olacaq. Birincisi, ona görə ki, AŞPA nominal təşkilatdır və qərarları məsləhət xarakteri daşıyır. İkinci, ona görə ki, Azərbaycan Cənubi Qafqazın aparıcı ölkəsidir, onunla əməkdaşlıq Avropa üçün faydalıdır", - deyən Ş.Axaidze əlavə edib ki, Qərb siyaseti əsasən bu regionda sabitliyin pozulmasına yönəlib.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Azərbaycan gəncliyi hər zaman ictimai həyatın bütün sahələrində fəal mövqə sərgiləyərək, siyasi, iqtisadi, humanitar, sosial tədbirlərin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayırlar. Azərbaycan gəncliyi daim axtarışda olan, yeniliyi sevən, ideyalarla zəngin bir qüvvədir. Bu gün Azərbaycanda gənclər siyasəti dövlətin böyük önəm verdiyi prioritet sahələrdəndir. Gənclərimiz də bu imkanlardan yararlanır, cəmiyyətin inkişaf prosesinin avanqardına çevrilərlər.

Üzərlərinə düşən vəzifələri layiqinçə yerine yetirən Azərbaycan gəncliyi, ölkədə gedən proseslərin önündə gedərək dövlət idarəciliyi, iqtisadiyyat, mədəniyyət, idman, ordu və digər sahələrdə uğurla çalışaraq, ölkəmizi şərəfle və yüksək səviyyədə təmsil edirlər. Qürurla demək olar ki, bu gün Azərbaycan gəncliyi üzərinə götürdüyü şərəflə vəzifələrin öhdəsindən layiqinçə gəlməyi bacarıır. Əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlət-gənclər siyasəti bu gün uğurla davam etdirilir. Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrlərde yüzlərlə yeni tədris ocaqları, gənclik mərkəzləri, hərbi məktəblər açılmış, minlərlə azərbaycanlı gənc keçmiş SSRİ-nin nüfuzlu ali məktəblərində təhsil almış, müasir ixtisaslara yiyələnmişdir. Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və qayğısı sayəsində o zamanlar Sovetlər İttifaqının 50-dən artıq iri şəhərinin 170 nüfuzlu ali məktəbində bütövlükde 80-dək sahəni əhatə edən 150 ixtisas üzrə 15 mindən çox azərbaycanlı gəncin ali təhsil almasına, yüksək ixtisaslı mütəxəssis kimi hazırlanmasına imkan və şərait yaradılmışdır.

"HƏR BİR AZƏRBAYCAN GƏNCİ HƏR ŞEYDƏN ÇOX, HƏR ŞEYDƏN ARTIQ MÜŞTƏQİL AZƏRBAYCANIN BU GÜNÜ, GƏLƏCƏYİ HAQQINDA DÜŞÜNMƏLİDİR"

Ulu Öndər müstəqillik dövründə gənclər siyasətinə önəm verərək, onların təşkilatlaşmasına xüsusi diqqət ayırib. Gənc nəslə diqqətin göstərilməsi dövlət siyasətinin prioritətidir. Azərbaycanı gənclər ölkəsi, gəncləri isə Azərbaycanın gələcəyi adlandıran Ulu Öndər gənc nəslə qayğını əsirgəməyib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə hakimiyətə qayıdışı ilə gənc nəslə diqqətin göstərilməsi dövlət siyasətinin prioritət istiqamətlərindən birinə çevrildi. Müxtəlif dövlət orqanlarının gənclərlə iş sahəsindəki fəaliyyətini əlaqələndirmek məqsədi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1994-cü il 26 iyul tarixli Fərمانı ilə Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılmışdır. Ulu Öndərin gənclərə bağlı imzaladığı bir çox sənədlər respublikanın ictimai-siyasi həyatında gənclərin daha fəal iştirakı üçün şərait yaratmış, gənclər siyasətinin məqsəd, prinsip və istiqamətlərini, habelə təşkilat-hüquqi əsaslarını müəyyən etmişdir. Dövlət hesabına xaricdə təhsil alan gənclərin sosial durumu daim Ulu Öndərin diqqət mərkəzində idi. 2003-cü ildə dövriyyənin inkişaf etmiş 40-a yaxın ölkəsində 160-a qədər ixtisas üzrə 3000-dən artıq azərbaycanlı gənc təhsil alırdı. Təkçə Türkiyədə dövlət hesabına təhsil alan 700 azərbaycanlı tələbənin hər birinə təqaüd verilməsi üçün ildə 2,4 milyard manat vəsait ayrılmışdı. İstedadlı gənclərin təhsilə marağını daha da artırmaq və dəstekləmek üçün Ulu Öndər ali məktəblərə qəbul imtahanlarından ən yüksək bal toplamış abituriyentlərə şəxsən görüşüb, onlara "Prezident təqaüdü"nün verilməsi barədə qərarı dahi şəxsiyyətin təhsilə diqqətinin daha bir nümunəsidir. Ümummilli Liderin gənclər forumunun təşkili ilə bağlı

Müasir və uğurlu model: Azərbaycan gənclər siyasəti

1995-ci ildə irəli sürdüyü təşəbbüsden sonra 1996-ci ildən başlayaraq Azərbaycan gənclərinin forumları keçirilmişdir. 1996-ci il fevralın 2-də keçirilən Azərbaycan Gənclərinin I Forumunda Ulu Öndər Heydər Əliyev gənclər qarşısında tarixi bir vəzifə qoymuşdur: "Hər bir Azərbaycan gənci her şeydən çox, hər şeydən artıq müstəqil Azərbaycanın bu günü, gələcəyi haqqında düşünməlidir".

İstedadlı gənclərə dövlət qayığının təzahürü olaraq 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü. Ulu Öndər tərəfindən 2 fevral 1997-ci il tarixində imzalanmış Sərəncama əsasən fevralın 2-si Azərbaycan Gəncləri Günü elan edilib. Həmin vaxtdan etibarən bu gün MDB məkanında və Şərqi Avropa ölkələri arasında ilk dəfə olaraq Azərbaycanda Gənclər Günü təntənəli şəkilde qeyd edilməyə başlanıb. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1999-cu il iyulun 29-da imzaladığı "Dövlət gənclər siyasəti haqqında" Fərmanla gənclərin inkişafı üçün daha əlverişli şərait yaradılmışdır. Fərmanla Azərbaycan Respublikasında dövlət gənclər siyasətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı təsdiq edilmiş, Gənclər və İdman Nazirliyinin nəzdində gənclərin problemləri üzrə elmi araşdırımlar mərkəzi yaradılmışdır.

HƏR BİR İNSANIN GÜCÜ BİLİYİNDƏN ASILIDIR

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin gənclər siyasəti Onun layiqli davamçısı, dövlət başçısı Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Gənclərin cəmiyyət həyatında fəal iştirakını təmin etmək məqsədile dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər öz nəticəsini verir. İnkışafdan danışarkən əlbəttə ki, dövlət programlarını xüsusi qeyd etməliyik. Sərəncamlarda ölkəmizdə gənclərlə bağlı dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri açıqlanmışdır. Heç bir dövlətdə gənclərlə bağlı bu qədər dövlət programları qəbul olunmur. 2005-2009-cu və 2011-2015-ci illəri əhatə edən "Azərbaycan gəncliyi" dövlət programlarının uğurla həyata keçirilməsi, bilikli, peşəkar, istedadlı gənclərin dəsteklənməsi üçün "Prezident Mükafatı"nın təsis edilmişsi, gənclər forumlarının keçirilməsi gənc nəslin hərtərəfli inkişafını stimullaşdırıb.

gənclərinin sağlam ruhda tərbiyəsi, əsl vətəndaş kimi formalaşması namənə məqsədönlü islahatlar həyata keçirilib. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin gəncləri vətənpərvər ruhu gənclərdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasetini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizdən qüdrətli dövlətə çevriləməsi namənə gəncləre böyük inam bəsləyir, onlara geniş imkanlar açılır. Təbii ki, hər bir dövlətin əsas missiyası gələcəyini etibar edəcəyi nəsil formalasdırımdır. Prezident İlham Əliyevin sərəncamları ilə təsdiq olunan dövlət proqramları gənclərin potensialından ölkənin mənafeyi namənə tam və düzgün istifade olunması, dövlət idarəciliyi sisteminde iştirakının gerçəkləşdirilməsində əhəmiyyətli rol oynayır.

KREATİV GƏNCLİK FORMALASIB

Gənclərə ayrılan daha bir diqqətdir ki, ölkəmizdə bir neçə şəhəri müxtəlif illərdə Azərbaycanın "Gənclər paytaxtı" elan edilib. 2012-ci ildən başlayaraq hər il paytaxt Bakı şəhəri istisna olmaqla, Azərbaycanın şəhər və rayonlarından biri "Gənclər paytaxtı" elan olunur. Bu günədək Gəncə, Bilesuvar, Quba, İsmayıllı, Şəmkir, Balakən, Naxçıvan, Şamaxı, Masallı, Mingəçevir şəhər və rayonları Azərbaycanın "Gənclər paytaxtı" seçilib. Məlumat üçün bildirək ki, "Gənclər Paytaxtı" 1 il müddətinə seçilir.

Bu müddət ərzində, həmin şəhər (rayon) gənclərin ictimai, siyasi, sosial, iqtisadi və mədəni həyatda fəal iştirakını təmin edir, onların intellektual və yaradıcılıq potensialının artırılması yeni ideya və layihələrinin həyata keçirilməsinə dəstək verir. Bu gənclərə göstərilən diqqət, qayğı və etimadın bariz nümunəsidir. Bu, bütövlükdə, Azərbaycan dövlətinin gənclərin ictimai-siyasi fəallıllarına, müxtəlif sahələrdə qazandıqları əhəmiyyətli uğurlara verdiyi yüksək qiymətdir. Azərbaycan gəncləri bundan sonra da gördüyü işlərlə, qazandığı yeni-yeni nailiyyətlərlə ölkəmizdən daha da inkişaf etdirilməsinə öz töhfələrini verəcəklər. Son illər gənclər siyasetinə ayrılan diqqət və qayğıının nəticəsidir ki, gənclər bu gün dövlət orqanlarında, parlamentdə, bələdiyyələrdə, biznes strukturlarında və s. sahələrdə uğurla təmsil olunur və cəmiyyətin inkişafına öz töhfələrini verirlər. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda həyata keçirilən gənclər siyasəti dünyada müasir və uğurlu model kimi qiymətləndirilir.

Prezident İlham Əliyevin gənclərin potensialının gerçəkləşməsinə, onların vətənpərvər, savadlı kadr kimi yetişməsinə, gənc ailələrin sosial təminatına yönələn tədbirləri dövlətin uzaqqorən siyasetinin göstəricisi kimi qiymətləndirilməlidir. Mütemadi olaraq təkmilləşdirilən gənclər siyasəti gənc nəslin ictimai-siyasi həyatdakı rolunun artmasına, ölkənin aparıcı qüvvəsinə çevriləməsinə, bütövlükə, kreativ gəncliyin formalşmasına şərait yaradıb.

Gənclərin mənəvi inkişafı, vətənpərvəlik tərbiyəsi, xarici ölkələrdə təhsili, sosial müdafiəye ehtiyacı olanların problemlərinin həlli istiqamətində görülən işlər onlar üçün yaradılan şəraṭitin təzahürüdür. Bu gün gənclərlə bağlı kifayət qədər normativ sənədlər mövcuddur. Cənab İlham Əliyevin gənclərə etimadı, onlarla görüşlərin təşkili bu diqqətin göstəricisidir. Bu gün məlumat dövlət proqramları, həyata keçirilən layihələr gənclərin feallığına stimul verir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə görülen işlərin amalında Azərbaycan gənclərini ölkənin uğurlu inkişafına istiqamətləndirə biləcək potensialın yaradılması dayanır. Cənab Prezidentin gənclərlə görüşü və gənclərin qarşısında konkret vəzifələr qoyuları Azərbaycanın gələcək inkişafının gənclərin elində olduğunu bir daha təsdiqləyir. Azərbaycan gənclər ordusu da dövlət başçısının etimadını əməli ilə doğrultmalı, öz bilik və bacarıqlarını genişləndirməli, müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq, formalşış ölkəmizdən inkişafına töhfə verməlidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Tərəqqi və rifah naminə Qalib Liderə səs verək!

2024-cü fevralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərefindən namizədliyi iрeli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabağı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Qəbələ rayonunda seçicilərlə görüş keçirilib.

Övvələcə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu Önder Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canlarından keçən qəhrəman oğulların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Görüşdə YAP Qəbələ rayon təşkilatının sədri Abil Ağasəfov, təşviqat qrupunun üzvləri Elsevər Mustafayev, Esmira Əsədova və Elşad Abdurrahmanov çıxış ediblər. Çıxışlarda qeyd edilib ki,

2003-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımız misilsiz nailiyyətlərə imza atıb. 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistandan davamlı hərbi təxribatlarına cavab olaraq başlanmış Vətən müharibəsində əldə edilmiş tarixi Zəfer və 2023-cü il sentyabrın 19-20-də

həyata keçirilmiş lokal xarakterli antiterror tədbirləri neticəsində 30 il ərzində xalqımızın qarşısında duran ən mühüm problem - Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün tam bərpası məsəlesi həll edilib. Natiqlər seçiciləri 7 fevral prezident seçkilərində fəal iştirak etməyə və ölkəmizin parlaq geleceyinin təminatçısı olan

Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyev səs verməyə çağırıblar. Sonda Yeni Azərbaycan Partiyasının Himni səsləndirilib.

Qeyd edək ki, təşviqat kampaniyası çərçivəsində Qəbələ şəhəri "Heydər Əliyev prospekti 9" ünvanında da seçicilərlə görüş keçirilib.

Seçimimiz Azərbaycana möhtəşəm uğurlar qazandıran İlham Əliyevdir!

2024-cü fevralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar

Yeni Azərbaycan Partiyası tərefindən namizədliyi iрeli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabağı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Pirallahi rayonunda seçicilərlə görüş keçirilib. Tədbir Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Görüşdə YAP Pirallahi rayon təşkilatının sədri Emil Abasov, YAP Tətbiq komissiyasının üzvü, Milli Məclisin deputati Aydın Hüseynov, təşviqat qrupunun üzvləri Əli Kərimov, Elxan Məmmədov, Qair Carullayev çıxış ediblər. Çıxış edənlər bildiriblər ki, bütün fəaliyyəti ilə Ümummilli Liderin zəngin dövlətçilik məktəbinin layiqli davamçısı olduğunu təsdiqləyən Prezident İlham Əliyevin siyaseti nəticəsində Azərbaycan möhtəşəm uğurlar qazanaraq dünyanın ən sürətli inkişaf edən, yeniləşən, müasirleşən, demokratikləşən dövlətinə əvvəlib. Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində respublikamız güclü iqtisadi dayaqlara malik oləcək.

Qeyd edək ki, təşviqat kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyevin adı və həyata keçirdiyi uğurlu siyasetlə bağlıdır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan uğurlar, torpaqlarımızın işğaldan azad olunması isə regionda yeni vəziyyət yaradıb, 30 il ərzində işğal altında olmuş ərazi-lərimizin azad edilmesi və suverenliyimizi tam bərpə etməyimiz yeni dövrün başlangıcıdır. İlk dəfə olaraq müstəqil həyatımızda seçicilər ərazilərimizin hər bir yerində keçiriləcək.

Natiqlər seçiciləri 7 fevral prezident seçkilərində aktiv iştirak etməyə və qalib xalqın qalib Lideri olan Yeni

Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyevə səs verməyə çağırıblar.

Görüş zamanı çıxış edənlər məntəqələrinə gedərək Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevə səs verəcəklərini bildiriblər. Tədbir Yeni Azərbaycan Partiyasının Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatıb.

Son 20 ildə bütün sahələrdə möhtəşəm nailiyyətlər qazanılıb

2024-cü il fevralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərefindən namizədliyi iрeli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabağı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Ağdam rayonunda gənclər, o cümlədən idmançılarla görüş keçirilib.

Görüş zamanı ilk olaraq Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş olunub.

Görüşdə YAP Ağdam rayon təşkilatının sədri Mansur Quliyev, Milli Məclisin deputati Bəxtiyar Sadıqov, təşviqat qrupunun üzvləri Natiq Cavadov, Kənan Quliyev, Bəhrəz Kazımov və qazi Elşən Zeynalov çıxış ediblər.

Qeyd olunub ki, tarixi zəfərlər və qələbələr partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərə "Qalib xalqın qalib Lideri!" şüarı ilə gedir. Tədbirdə Ümummilli

bərliyi ilə qazanılmış ən böyük nailiyyətlərimizdən biri olan tarixi Zəfer isə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpə olunmasıdır.

Natiqlər seçiciləri 7 fevral prezident seçkilərində fəal iştirak etməyə və qalib xalqın qalib Lideri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyevə səs verməyə çağırıblar.

Görüş zamanı çıxış edən seçicilər fevralın 7-də seçki məntəqələrinə gedərək xalqımıza Zəfer sevinci yaşıdan cənab İlham Əliyevə səs verəcəklərini bildiriblər. Görüş Yeni Azərbaycan Partiyasının Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatıb.

Çıxışlarda qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən 20 ildə ölkəmizin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, ümumiyyət cəmiyyət həyatının bütün sahələrində parlaq nailiyyətlər əldə olunub. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə qazanılmış ən böyük nailiyyətlərimizdən biri olan tarixi Zəfer isə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpə olunmasıdır.

Natiqlər seçiciləri 7 fevral tari-

xında keçiriləcək səsvermədə fəal iştirak etməyə, qalib xalqın qalib Liderine səs verməyə çağırıclar ediblər. Görüşlər zamanı seçicilər fevralın 7-də seçki məntəqələrinə gedərək Azərbaycanın davamlı inkişafına - Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə səs verəcəklərini bildiriblər. Qeyd edək ki, şəhər ərazisində fərdi görüşlər də keçirilib.

YENİ AZƏRBAYCAN PARTİYASI

QALIB XALQIN QALIB LİDERİ!

7 FEBRAL 2024
PREZİDENT SEÇKİLERİ

*CES-PP: MİA: məlumatın əsas təsviri. Əlaqə: Yeni Azərbaycan Partiyası. Sənət №: 100. Təq. №: 000. Elanlıçı tarix: 11.01.2024.

Qələbələrin davamı naminə!

2024-cü il fevralın 7-də
ölkəmizdə keçiriləcək
prezident seçkiləri ilə
əlaqədar Yeni
Azərbaycan Partiyası
tərəfindən namizədliyi
irəli sürülmüş İlham
Heydər oğlu Əliyevin
seçkiqabağı təşviqat
kampaniyası çərçivə
sində Şirvan şəhərində
seçicilərlə görüş keçiriliib.
Əvvəlcə Dövlət
Himni səsləndirilib.

Prezident İlham Əliyevin 20 illik fəaliyyətinə həsr olun-

Məclisin komitə sədri Musa Quliyev, təşviqat qrupunun üzvləri Pərviz Rüstəmbəyov, Vasif Əlizadə və Akif Saqiyev çıxış ediblər.

Çıxışlarda qeyd olunub ki, cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyaset nəticəsində Azərbaycan gündən-günə inkişaf edir, yeni nailiyyətlərə imza atır. Məhz bunun nticəsidir ki, Prezident İlham Əliyevin siyaseti xalq tərəfindən birmənalı şəkildə dəstəklənir.

Natiqlər seçiciləri fevralın 7-də Azərbaycanın gələcəyinə - tarixe adını qızıl hərflərlə yazdırın qalib Liderə səs verməyə çağırıblar. Sonda Yeni Azərbaycan Partiyasının Himni səsləndirilib.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ve torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik süxutla yad edilib. Sonra

muş videoçarx nümayiş etdirilib.

Görüşdə YAP Şirvan şəhər təşkilatının sədri Zahir Qəhrəmanov, YAP idarə Heyətinin üzvü, Milli

“İlham Əliyevin Liderliyi ilə yeni nailiyyətlər əldə edəcəyik!”

2024-cü fev-

ralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabağı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Naftalan şəhərində seçicilərlə növbəti görüş keçirilib.

Görüşdə YAP Naftalan şəhər təşkilatının sədri Rövlan Heydərov, YAP Veteranlar Şurasının üzvü Tahir Məmmədov, təşviqat qrupunun üzvləri Elman Aliyev, Zülfümar Nuriyeva çıxış ediblər. Qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyev Ümummilli Liderimizin

İlham Əliyevin etrafında six birləşərək böyük uğurlara imza atacaq. Natiqlər hər bir seçicini qarşıdan gələn prezident seçkilərində fəal olmağa, qalib Lider İlham Əliyevə səs verməyə çağrırlar.

Seçicilər də artıq seçimlərini etdiklərini və fevralın 7-də seçki məntəqələrinə gedərək xalqımıza Zəfer sevinci yaşıdan cənab İlham Əliyevə səs verəcəklərini bildiriblər. Sonda

Azərbaycan üçün xilaskarlıq və rifah yolunu qətiyyətlə davam etdirib, doğma Yeni Azərbaycan Partiyasının Himni səsləndi-

rilib. Qeyd edək ki, seçkiqabağı təşviqat kampaniyası çərçivəsində seçicilərlə fərdi görüşlər də keçirilib.

Qalib xalqın dəyişməz seçimi Qalib Liderdir!

2024-cü il fevralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabığı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Salyan şəhərində, eləcə də Salyan rayonunun Qızılıağac kəndində seçicilərlə görüşlər keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu Önder Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canlarından keçən qəhrəman oğulların xatıresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Görüşlərdə YAP Salyan rayon təşkilatının sədri Elmar Əhmədov, Milli Məclisin deputati Nizami

Səfərov, təşviqat qrupunun üzvləri Sahib Həsənov, Ağabala Ağayev, Allahverdi Piriyev, Əzizəğa Məmmədli, Yaqut Ələsgərova və Fərqano Cəbrayılova çıxış ediblər. Çıxış edənlər Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi 20 il ərzində görülen misilsiz işlərdən bəhs edərək

Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən mühərbiyəsində əldə edilən tarixi Zəfərin əhəmiyyətindən danışıblar.

Diqqətən çatdırılıb ki, gələcək inkişaf konsepsiyanın uğurla icrası üçün növbəti dövrədə cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etmesi olduqca zəruridir. Xalqımız daim dövlətimizin başçısının etrafında six birləşməli, 7 fevralda keçiriləcək prezident seçkilərində bu möhtəşəm siyasetin davamına səs verməlidir.

Görüşlər zamanı çıxış edən seçicilər həyata keçirilən dövlət siyasetini dəstəklədiklərini, seçkilərdə fəal iştirak edərək YAP-in namizədi, qalib Lider İlham Əliyevə səs verəcəklərini bildiriblər.

2024-cü il fevralın 7-də

ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş cənab İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabığı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Babək rayonunda seçicilərlə görüşlər keçirilib.

İlham Əliyev bu günədək bütün vədlərini yerinə yetirib!

Azərbaycanın ərazi Lideri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyevə səs verməyə çağırıblar. Seçicilər fevralın 7-də seçki məntəqələrinə gedərək qalib Lider İlham Əliyeva səs verəcəklərini bildiriblər.

Çıxış edənlər prezident seçkilərində fəal iştirak etməyə və qalib xalqın qalib

"Zəfərə, inkişafa, rifaha səs verək!"

2024-cü il fevralın 7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabığı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Horadiz şəhərində seçicilərlə növbəti görüş keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib,

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və ərazi bütövlüyü qrupunun üzvləri Almaz Həşimova və Namig

uğrunda həlak olmuş şəhidlərimizin əziz xatıresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Görüşdə YAP Füzuli rayon təşkilatının sədri Nazimə Şamiyeva, təşviqat

Məmmədov çıxış ediblər. Natiqlər fevralın 7-də keçiriləcək prezident seçkilərində fəal iştirak etmək və Qalib xalqın qalib Lideri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının

namizədi cənab İlham Əliyevə səs vermək üçün seçicilərə çağırış ediblər. Öz növbəsində seçicilər də Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevi dəstəklədiyərini bildiriblər. Görüş Yeni Azərbaycan Partiyasının Himninin səsləndirilməsi ilə sona çatıb.

Qalib Liderə inam və etimad sonsuzdur!

2024-cü il fevralın

7-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədliyi irəli sürülmüş İlham Heydər oğlu Əliyevin seçkiqabığı təşviqat kampaniyası çərçivəsində Hacıqabul şəhərində seçicilərlə növbəti görüş keçirilib.

Əvvəlcə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu Önder Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canlarından keçən qəhrəman oğulların xatıresi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Görüşdə YAP Hacıqabul rayon təşkilatının sədri İsmayıllı İbrahimov, təşviqat qrupunun üzvləri İbadulla Ağayev, Ramiz Həsənov və İrade İbrahimova çıxış ediblər. Çıxışçılar Azərbaycana möhtəşəm qələbələr

qazandıran Liderə - İlham Əliyevə inam və etimadın sonsuz olduğunu vurğulayıblar.

Natiqlər seçiciləri 7 fevral tarixində seçidə fəal iştirak etməyə və qalib xalqımızın qalib Lideri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi İlham Heydər oğlu Əliyevə səs verməyə çağırıblar. Görüş Yeni Azərbaycan Partiyasının Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası – 100

Zəngəzur dəhlizi Naxçıvanın blokadasını yaracaq

1988-1993-cü illərdə Ermənistan Azərbaycana qarşı tamah dışını qıçayanda və bir-birinin arasında torpaqlarımızı işgal edəndə Naxçıvan üçün də olmazın çətinlikləri yarandı. Çünkü Naxçıvanın işğalı da düşmənin baş planında əsas yer alırdı. Başlangıç olaraq artıq 88-89-cu illərdə Bakı-Naxçıvan qatarlarında hər gün yeni-yeni hadisələr törədilirdi. Qatarlar əvvəlcə daş yağışına tutulur, daha sonra isə gülləbaran edildi. Vagonlar, pəncərələri deşik-deşik idi, yaxud da pəncərə şüşələri tamamilə qırılıb tökülmüşdü, yerinə nazik taxta lövhələr vurulmuşdu. Maşinistlər iki gündən bir döyüllüb, təhqir edildi. Sərnişinlərin taleyi təhlükə altında idi və bu, ozamankı Azərbaycan rəhbərliyini əsla narahat etmirdi. Lakin naxçıvanlılar yenə də qatarlardan istifadə etmək məcburiyyətində idilər. Çünkü paytaxt Bakıya bu nəqliyyat vasitəsi ilə gedib-gəlmək ucuz başa gəlirdi və odövrük iqtisadiyyatı tənəzzülə uğramış ölkənin unudulmuş regionu olan Naxçıvanın əhalisi çox kasib vəziyyətdə yaşıdığı üçün həyatları təhlükə altında olsa da, bu nəqliyyatdan istifadə edirdilər.

Ermenistan ərazisindən Naxçıvana gələn elektrik enerjisi mütəmadi kəsilir, qaz kəməri partladılır. Neticədə isə bu yerin əhalisi həftələrlə, aylarla işıqsız, qazsız qalır, qış aylarında Naxçıvanın sərt kontinental iqlimində soyuqdan donurdular. Elektrik enerjisinin kəsilməsi zavod, fabriklərin fəaliyyətinin dayanmasına, iş yerlərinin bağlanması, əhalinin acliq, səfəletle üzləşməsinə, xüsusi isə informasiya blokadasına salınmasına sebəb olmuşdu. Əhali ölkədə olan hadisələrdən bixəber yaşıyırı.

Prezident İlham Əliyev həmin günləri belə xatırlayır: "Mənim yadımdadır, 1990-ci illərin əvvəllerində atamın yanına gələrkən qaranlıq içinde yaşayırdıq, biz özümüzü şam işığı ilə təmin edirdik. Ulu öndər Heydər Əliyev iş kabinetində neft lampasının işığında işləyirdi. Yəni biz o günləri yaxşı xatırlayıraq.

Ulu Öndərin gəlisi ilə təklənmiş adaya bənzəyən Naxçıvan nəticə yoluma çıxdı

Ozamankı Azərbaycan rəhbərliyinin Naxçıvana ögey münasibətini də xatırlasaq, muxtar respublikanın son dərəcə acınacaqlı durumu göz önünə gəlir. Belə bir vaxtda Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvana gəlisi əhalinin əsl nəticəsinə çevrildi, hamı Onun timsalında böyük xilaskarını tapdı.

22 iyul 1990-ci il tariximizə böyük bir mərhələnin başlangıcı, eyni zamanda naxçıvanlıların xilası tarixi kimi daxil oldu. On minlərlə insan muxtar respublikanın şəhər, qəsəbə və kəndlərindən axın-axın Naxçıvan şəhərinə, Ulu Öndərin ziyanətine gəlir, ona tükənməz sevgisini bildirirdi. Elə həmin gün Naxçıvan şəhərinin mərkəzi meydanında keçirilən möhtəşəm mitinq də yüz minə yaxın insanın iştirakı da dahi rəhbərə xalqın sonsuz məhəbbət və inamının təntənəsi idi.

Təklənmiş bir adaya bənzəyən Naxçıvan görkəmli şəxsiyyətin gelişisi ilə nəticə yoluma çıxdı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev deyir: Sovet İttifaqının dağıldığı ərefədə və ondan sonra Naxçıvan çox ağır günler yaşayıb. O illərdə ancaq Ulu Öndər Heydər Əliyevin ezmkarlığı, qətiyyəti və siyasi bacarığı Naxçıvanı böyük bələlərdən qorudu. Azərbaycana edilmiş herbi təcavüzdən – 1990-ci ilin 20 Yanvar faciəsindən sonra Heydər Əliyev sovet rəhbərliyini kəskin şəkildə ittihəm etdi və Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasından çıxdı. Bundan sonra ona qarşı böyük təzyiqlər başlandı. O, məcbur olub Moskvadan Bakıya döndü. Ancaq Bakıda ovaxtı rəhbərlik təzyiqləri davam etdirirdi və Heydər Əliyev öz Vətənинə, doğulduğu yere – Naxçıvana gəldi. Onun gelişisi Naxçıvanı böyük bələlərdən qurtardı. Naxçıvanlılar Heydər Əliyevi qorudular, Heydər Əliyev isə Naxçıvanı qorudu.

İllər ötdükçə, blokada Naxçıvanı düşmənə meydan oxudu. Məhv olma-ması, yaşaması ilə onların gözdağına çevrildi. Blokada Naxçıvanı informasiya blokadasını yarıb səsini dünyaya yaydı. Mensub olduğu ölkə-nin rəhbərliyinin cesaret edib toxuna bilmədiyi məsələləre toxundu. 1990-ci il noyabrın 17-də Naxçıvan parlamentinin dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin sadrılı ilə keçirilən sessiyasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli bayrağının dövlət bayrağı kimi qəbul edilməsi haqqında tarixi qərar imzalandı. Dahi şəxsiyyətin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının adından "soviet socialist" sözləri çıxarıldı.

Azərbaycanın müstəqilliyinə gedən yol Naxçıvandan başlandı. Bu yolu bələdçi isə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev idi. 1991-ci ildə qazandığımız və 1920-ci ildəki kimi itirilmək təhlükəsi qarşısında olan müstəqiliyimiz məhz Ümummülli Liderimizin sayəsində xalqa bəxş olundu.

Ulu Öndərin hər çıxışı, səhəbatı bu günün bir tarix dərsidir

Ulu öndər Heydər Əliyevin blokada Naxçıvanında yaşadığını, fəaliyyət göstərdiyi dövr iki ilədək olsa da, Azərbaycan tarixinin böyük bir hissəsini ehatə edir. Böyük şəxsiyyətin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Meclisinin sessiyalarındaki çıxışlarını, Naxçıvana gələn qonaqlarla səhəbatlarını, ayrı-ayrı sahələrdəki vəziyyətlə bağlı fikirlərini, müsahibələrini oxuduqca çox məqamlar açıqlanır. Bunlardan birincisi, Ulu Öndərə baxmayaraq ki, Naxçıvanda yaşadığı və fəaliyyət göstərdiyi vaxtlar da ölkə rəhbərliyi tərefindən təzyiqlər var idi, lakin onun Azərbaycan rəhbərliyinə həmişə böyük hör-

mət hissi ilə yanaşması dahi şəxsiyyətin böyük idarəcilik qabiliyyətinin, insaniğının, alicənəbliliğinin nəticəsi idi. İkinci, Ulu Öndər qonaqlara, xarici ölkələrdən gələn nümayəndələrə Naxçıvanın Azərbaycanın qədim ərazisi olduğunu tarix faktları izahının şahidi olursan. Üçüncü, Onun ölkədəki, eləcə də muxtar respublikadakı ictimaiyyəsi hadisələrin siyasi təhlilinin və təcavüzkar Ermenistanın, onun havadarlarının uzaq gələcəyə hazırlanmış planlarını nə qədər dəqiqliklə analiz etdiyini görürsən. Ümumilikdə isə Ulu Öndərin hər bir çıxışı, səhəbatı bu günün bir tarix dərsidir ki, gələcək nəslin Naxçıvan blokadası haqqında məlumat almaları üçün bundan güclü ikinci bir mənbə yoxdur.

Naxçıvan blokadasının canlı şahidi - 100 yaşlı "Şərq qapısı" qəzeti

Muxtar respublika 30 ildən artıqdır ki, blokada şəraitində yaşayır. Naxçıvanda nəşr olunan "Şərq qapısı" qəzeti səhifələri blokada Naxçıvanının canlı şahididir. Blokadanın ilk illeri insanların tek ümidi "Şərq qapısı" qəzeti idi. Gündəlik çıxan bu qəzet muxtar respublikanın rayonlarına vaxtında çatdırıla bilmirdi. Yanacaq qıtlığı olduğuna görə nəqliyyat işləmirdi. "Şərq qapısı" Naxçıvanda, onun sərhədlərində, dəmiryolunda, həmçinin digər sahələrdə olan hadisələrdən bəhs edən çoxsaylı yazıları dərc edən, Naxçıvana qarşı erməni təxribatlarını tam təfsilati ilə ortaya qoyan, sakinlərə informasiya verən yeganə mətbə organ, insanların əlinin çatdığı, oxuya bildiyi, məlumat aldığı yeganə mənbə idi.

1988-ci ildə başlayaraq qəzeti nömrələrini verəqləyərək blokadanın ilk illerinin ağırlığı, acliq-səfaleti hopmuş bu səhifələr sanki dil açıb danişır. Danışdıqca da tarixi ədalətsizliyin, hadisələrin nece düşünülüb həyata keçirildiyindən səhəbat açır.

"Komunist" qəzeti mütəxəssis Piri Məmmədovun "Şərq qapısı" qəzeti 20 fevral 1990-ci il tarixli sayında dərc olunan "Həyat yolu: Bu yerlərdə qatarlar nə şərqi qərbə gedir, nə də qərbən şərqə..." adlı yazısında neçə-neçə müəssisələrə, insanlarla üz tutulur, müsahibələr alınır, təhlillər aparılır. Yazının sonunda müellif bele yazar: ...Coğrafiyada hər şey Qırıvıçdən ölçüldüyü kimi, bu yerlərin də bütün məsafələri dəmir yolu ilə müəyyən edilir. Dəmir yolu muxtar respublika üçün hər şeydir. İqtisadiyyatından tutmuş siyasi, sosial və mənəvi həyatınadək hamısı onun ahəngdar işləməsindən asılıdır. Dəmir yolu respublikanın həyat yoludur.

Ardı Səh. 11

Naxçıvan Muxtar Respublikası - 100

Zəngəzur dəhlizi Naxçıvanın blokadasını yaracaq

Əvvəli-Səh-10

Onsuz əslində Naxçıvan da yoxdur. Bu mənada dəmir yolu nəyin hesabına olur-olsun işləmeli, qatarlar gecə-gündüz qərbdən şərqə, şərqdən qərbə getməlidir. Kimin kimdə acığı, hayfi varsa, qıdas almaq isteyirse, qoy başqa yol seçsin, muxtar respublikanın, onun 300 minlik əhalisinin həyat yoluna toxunmasın. Öks təqdirdə daha böyük bələlər, daha dəhşətli faciələr nəsibimiz olar...

Digər maraqlı və edaletli yazıya nəzər salaq. Qəzeti 21 fevral 1990-ci il tarixli nömrəsində "Oqonyok" jurnalının icmalçısı Georgi Rojnev "Nəhayətsiz yol" məqaləsində yazır: Azərbaycan torpağında kiminle görüşdümsə, her bir müsahibim özünün açıq inamızlığını gizlətmirdi: "Əgər fələn bütün mərkəzi qəzetlər və jurnallar, radio və televiziya bizi narahat edən problemlər barədə susur, ya utanmadan yalan danışırlarsa, sizin səfərinizin nə faydası!". Heç bir gün

keçməmişdi, mən inandım ki, adamlar haqlıdırlar. Həlli yubanmış milletlərarası münaqişələrdə nə baş verirə versin, oxucuya və dinleyiciye eyni şaiyələr təqdim olunurdu: "Azərbaycan az qala qəddar təcavüzkardır, onun qonşuları isə günahsız qurbanlardır".

...Öz vədimdə mən kələk gəlmirdim. Moskvaya qayıdır mütələq həqiqəti danişacaqdım. Bəs sonra? İki aydan çox keçəsə də, mən Azərbaycana və Ermənistana səfər barədə birçə sətir də çap etdirməmişəm. Heç bir Moskva qəzeti, heç bir jurnal mənə öz səhifələrində yer vermək istəmir. Izahı sadədir: mənim danişdigim həqiqət aylardan bəri oxucuların və dinleyicilərin beyninə yeridənlərə qətiyyən bənzərdir.

"Şərqi qapısı"nın səhifələrində "Qatar gəlir, qatar gedir", "Sərhəddəki alov nəyi işləndirdi", "Çörək növbəsi", "Şəhərə... çörək dalınca", Həqiqətlər və müəmmələr, "Sədərək hadisələri", "90-ların acısı: Bacı toyu qardaş yasına döndü" kimi yüzlərle yazılıarda Naxçıvan blokadasının çətinliklerindən, Sədərəkde və muxtar respublikanın Ermənistana sərhəd digər rayonlarında törətdikləri münaqişələrdən, Naxçıvanın son dərəcə çətin bir şəraitdə yaşamasından, iqtisadiyyatının dağıllaraq tamamilə

iflic vəziyyətə düşməsindən, əhalinin maddi durumunun son dərəcə çətinleşməsindən səhbət açılır.

Yüz il sonra da "Şərqi qapısı" qəzeti Naxçıvan blokadasının ağır günlərini və ümumilikdə blokada dövrünü səhifələrində yaşıdan mənəbə kimi istinadgahımız olacaq.

Qarabağın işgalü ilə yaşıd Naxçıvan blokadası

Biz 3 il əvvələ kimi 30 ilin torpaq həsrətləri, həm də 30 ilin blokada Naxçıvanının insanları idik. 1990-ci illərin alın yazısına çevirilən bu iki acının da döyüni çözülüb artıq. Ölkə Prezidentinin həm hərb meydanında, həm siyasi müstəvilde bütün dünyaya nəyə qadir olduğunu məzhdus göstərməsi ilə, dəmir yumruq etrafinda birləşmeyimizlə, övladımızı itirib "Vətən sağ olsun!" deməyimizlə, dağilan, viranə qalan evlərimizə alın belə qırışdırmağımızla, uçuq-sökükələr altından yalnız bayraqımızı xilas edib köksümüze sixmağımızla bütün dünyaya milli mənliyin, torpaq sevgisinin nə olduğunu bəyan etdik. İndi illərlə acılarıma susan dünya ölkələrinə həm hərbimizlə, həm də mənəvi dəyərlərimizlə örnəyik.

Qarabağla yaşıd olan Naxçıvan blokadasının da 30 illik döyüni açıqlamaqdır. Qarabağ torpaqlarının işgalü ilə başlanan Naxçıvan bloka-

dası torpaqların azad olunması ilə də aradan qaldırılır. Artıq Naxçıvan da Qarabağ torpaqları kimi, həsrət qaldığı anası Azərbaycanın qoynuna sığına biləcek, həsrəti sona yetəcek. Buna düşüñülmüş siyasetin behəsi olan 10 noyabr Bəyanatı ilə nail olmaqdır. Ölkə Prezidentinin xalqımıza müraciətində: "Doqquzuncu bənddə göstərilir ki, bölgədəki bütün iqtisadi neqliyyat əlaqələri bərpə edilir. Ermənistən Respublikası vətəndaşlarının neqliyyat vasitələrinin və yüklerin hər iki istiqamətdə manəsiz hərəkətinin təşkili məqsədile Azərbaycan Respublikasının qərəb rayonları və Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında neqliyyat əlaqəsinin təhlükəsizliyinə zəmanət verir. Neqliyyat əlaqəsi üzrə nəzarəti Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Sərhəd Xidmətinin orqanları həyata keçirir və tərəflərin razılığı əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın qərəb rayonlarını birəşdirən yeni neqliyyat kommunikasiyalarının inşası təmin ediləcək. Bu 9-cu bənd sərf mənim təkimim nəticəsində Bəyanatın salınmışdır. Çünkü müzakirə olunan, uzun illər müzakirə olunan sülh planında bele açıq-aydın müdдəə yox idi. Yəni nəzəre alınırı ki, bütün kommunikasiyalar açılacaqdır və Naxçıvan

Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın əsas hissəsini birləşdirən dəhliz haqqında söz getmirdi. Hesab olunur ki, bu ümumi ifade bunu ehtiva edir. Burada isə konkret göstərildi ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın əsas hissəsi arasında dəhliz yaradılır və bu dəhlizin təhlükəsizliyini Ermənistən yox, Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Sərhəd Xidmətinin orqanları həyata keçirir. Yəni bu dəhliz tam təhlükəsiz olacaq. Eyni zamanda, ikinci məsələ - tərəflərin razılığı əsasında Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın qərəb rayonlarını birləşdirən yeni neqliyyat kommunikasiyalarının inşası - bu məsələni tam və gələcəyə hesablanmış çerçivədə həll etmək üçün əlavə də bənd salındı. Yəni bu nə deməkdir? O deməkdir ki, iki dəhliz olmalıdır. Əger lazımlı olsa, iki dəhliz olmalıdır. Bu, bizim tarixi nailiyətindir. Biz Naxçıvanı həm mühasirədən çıxarıraq, eyni zamanda yeni bir neqliyyat damarını açırıq. Deyə biləm ki, bütün ölkələr buradan ancaq faydalanaçaq. Azərbaycan öz ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanla birləşir.

Zəngəzur dəhlizi Naxçıvanın blokadasını yaracaq

2020-ci ilin payızında, 44-cü gündə Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ikinci Vətən müharibəsi qələbə ilə nəticələndi. 10 noyabrda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ermənistən Respublikasının baş naziri və Rusiya Federasiyasının Prezidentinin imzaladıqları Bəyanat isə ondan bir gün öncəki qələbənin üzərinə bir qələbə də əlavə etdi. Ermənistən kapitulyasiya aktını imzalamaqla təslim olduğunu bildirdi. Beləliklə Ağdam, Kelbəcer və Laçın rayonları döyüssüz, itkisiz Azərbaycana qaytarıldı. Bəyanatın 9-cu bəndi isə Naxçıvanın blokadadan çıxması üçün cənab İlham Əliyevin təkidi ilə bir madde olaraq sənədə salındı.

Baxmayaraq ki, Ermənistən bəyannamədə üzərinə düşən öhdəlikləri yerinə yetirməkdən hələ de

boyun qaçırır, lakin buna baxmayaq Naxçıvanı ölkə ilə birləşdirək dəhlizin açılması üçün xeyli vaxtdır ki, tədbirlər görülür. Ya Ermənistən, ya da İran İsləm Respublikası üzərindən Zəngəzur dəhlizinin açılacağı sözsüzdür.

2022-ci ildə Azərbaycan Hökuməti ilə İran Hökuməti arasında İran ərazisində keçməklə Azərbaycanın Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında yeni kommunikasiya bağlantılılarının yaradılması haqqında Anlaşma Memorandumun imzalanması bu sahədə əldə edilən növbəti diplomatik qələbədir.

Zəngəzur dəhlizi layihəsinin həyata keçirilməsi Türkiye ilə Azərbaycan arasında birbaşa dəmir yolu və avtomobil neqliyyatını təmin etməklə yanaşı, həm də bütün Orta Dəhliz ölkələri üçün mühüm əhəmiyyətə malik olacaqdır. Bu çerçivədə həyata keçirilecek Qars-Naxçıvan dəmir yolu layihəsi Avropanı Naxçıvan üzərindən İran, Azərbaycan, Türkmenistan və Pakistanla birləşdirəcək.

Həm neqliyyat, həm də elektrik enerjisi üçün nəzərdə tutulmuş bu dəhlizdən Ermənistən ağılsızlığı ucbatından kenarda qala bilər. Kimlərinse dəstəyi olmadan var olmadığı ötən illər ərzində sübuta yetən işgalçi dövletin dəhlizdən də özünü məhrum edərsə, tarixi bir peşmanlıq yaşayacağı sözsüzdür.

Hələlik isə bu, bir reallıqdır ki, Zəngəzur dəhlizi Naxçıvan blokadasını yaracaqdır. İllərlə bu blokadanın yarılmaması üçün can-başla çalışan ermənilərin əllerindən gələni etmələrinə rəğmən dəhliz açılaçaq. Dövlətimizin başçısının dediyi kimi, bu layihə gündəlikdə qalmaqdadır və həyata keçirilməyənədək gündəlikdə qalacaq.

Bu il Naxçıvan muxtarıyyətinin 100 illiyini qeyd edir. Ölkə vətəndaşlarının her birinin böyük arzusudur ki, bu yubiley ilində Zəngəzur dəhlizi ilə Naxçıvana səfər etsin. Ve ümidi varıq ki, o gün yaxındır...

Mətanət Məmmədova

Almaniya bəşəriyyəti 3-cü dünya müharibəsinə sürükləyir

Uzun illər gözləmə mövqeyi tutan AŞPA nəhayət Azərbaycanın öz suverenliyini və ərazi bütövlüyüünü bərpa etməsindən sonra əsl sifətini və niyyətini ortaya qoydu. Bəlli oldu ki, AŞPA-riyakarlığı özündə ehtiva edən və heç bir perspektivi olmayan bir qurumdur. 2024-cü ilin yanvarın 24-də AŞPA-nın Azərbaycanla bağlı qəbul etdiyi qərəzlə qərar bir daha arqumentlərin əsaslı olduğunu təsdiqlədi. Söz yox ki, Azərbaycana qarşı irəli sürülən ittihadların əsası yoxdur.

Birincisi bu iradalar bəhanədən başqa bir şey deyil. Azərbaycan xalqının öz Lideri, Yenilmə Sərkerde, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin etrafında six birleşmək 30 il erməni işğalı altında olmuş torpaqları ən qısa müddədə azad etməsinə qısqanlıqla yanaşır və bunu heç cür qəbul edə bilmirlər. Eyni zamanda, onların öten ildən Laçın yoluna, ümumilikdə Qarabağa monitoring göndərmək cəhdərinin alınmaması, "Qarabağ ermənilərinin blokadası və ərazini tərk etməsi"ndən narahatlıq, bir sözle, Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyü və suverenliyini bərpa etməsi və burada ikinci erməni dövlətinin yaradılması planlarının alt-üst olmasıdır. Frank Şvabenin dəstəsi iddir edir niyə Azərbaycan dövləti fevralın 7-də keçiriləcək növbədənənən prezident seçkilərinə AŞPA-nı dəvet etmir? Görən Frank Şvabe və digər AŞPA üzvü olan deputatlar anlayırlar ki, ölkələrin seçkilərə dəvet olunma kimi bir öhdəlikləri yoxdur. Bu məsələ, hər bir dövlətin daxili seçki siyasetinə bağlı olan məsələdir. Özünü demokratiyayanın beşiyi hesab edən ABŞ seçkilərə heç bir dövlətin, o cümlədən, bəyənəlxalq təşkilatların müşahidəçilərini dəvet etmir. O zaman nədən Frank Şvabe hay-küy qaldırıb saçılıyomur?

Frank Şvabe AŞPA cərvəvəsində faşist ideologiyasını təbliğ edir

Digər tərəfdən 7 fevral seçkisi ATƏT - Demokratik Təsisatlar

ibarətdir ki, AŞPA-daki fransalı və almaniyalı keylərin müdafiəçiləri və faşist ideologiyasının təbliğatçıları Azərbaycana qarşı ağılsızlaşmaz əsaslı ittihadlar irəli sürməklə özlərini və Avropadakı təmiz vəcdanlı xalqları da rüsvay etmiş olurlar.

Böyük Britaniyanın müdafiə naziri Qrant Şapps 3-cü dünya müharibəsinin astanasında olduqlarını qeyd edib

Bəzən o fikir vurğulanır ki, Almanya anlaqsız şəkildə Azərbaycana qarşı qərəzli iddia ilə çıxış edib. Yəni, Fransanın təhrəki və təzyiqləri səbəbindən Azərbaycan haqqında yanlış iradalar irəli sürürlüb. Vurğulanır ki, bir sıra hallarda Fransa öz istəklərini Almaniya vasitəsilə reallaşdırmağa çalışır. Buna səbəb Fransanın xarici siyasetində yaşanan ardıcıl uğursuzluqlar və adıçəkilen ölkənin nüfuzdan düşməsidir. Buna görə de Fransa Almaniya vasitəsilə AŞPA-nı Azərbaycana qarşı vasitə kimi istifadə etmeye çalışır. Bəlkə də fikirlər məntiqlidir. Lakin sual olunur, Almaniyada düşünen beynin yoxdurmu? Digər tərəfdən, son vaxtlar Almaniyada nasist dəneklerinin artması, faşist ideologiyasının təbliğatının dövlət səviyyəsində inkişaf etdirilməsini nəzəre alsaq, deməli, Almanyanın da azad, demokratik xalqlara nifret hissələrini aşılanması öz ağıllarının və qarşılarda dayanan vəzifələrdəndir. Narahatedici məqam ondan ibarətdir ki, nasist ideologiyası addim-addim Avropaya daşınır. Halbuki, zamanında faşistlərden ən çox zərbəni elə Avropa ölkəleri alıb. İndiki proseslər isə onu təsdiq edir ki, artıq Avropa dövrün tələbine boyun əymek məcburiyyətində qalib. Yəni, maraqlarının itirilməsi ilə barışmaq istəmədiklərindən Avropa ölkələrinin bəzi hakimiyyətləri zorən faşist ideologiyasının tələblərini nəzərə almağa başlayıblar. Bu isə təhlükəlidir. Yeni mühərabələr, münaqişələr dünyani cənginə ala bilər. Hətta üçüncü dünya müharibəsi baş verə bilər. Bununla bağlı Böyük Britaniyanın müdafiə naziri Qrant Şapps narahatlığını dile gətirib və 3-cü dünya müharibəsinin astanasında olduqlarını qeyd edib. Son vaxtlar Yaxın Şərqdə və Ukraynadakı vəziyyətin getdikcə daha amansız xarakter daşımı, Braziliya-Venesuela, Çin-Tayvan, Şimali Koreya-Cənubi Koreya, Fars molla rejimi - ABŞ, İsrail qarşısındırması və digər münaqişələr onu deməye əsas verir ki, 3-cü dünya müharibəsi qacılmalıdır.

Xatırlatmaq lazımdır ki, Ukrayna prezidenti V. Zelenski BMT tribunasında çıxışı zamanı bildirmişdir ki, Rusiya-Ukrayna müharibəsinin Polşa sərhədlerine çatması ilə 3-cü dünya müharibəsi başlayacaq: "Ukrayna süqut etsə, on ildən

sonra nə baş verəcək? Sadəcə, bu barədə düşünün. Polşaya çatsa, bundan sonra nə olacaq? Üçüncü Dünya Müharibəsi? Biz bütün dünyadan dəyərlərini müdafiə edirik. Ən yüksək qiyməti isə ukraynalılar ödəyir. Biz həqiqətən azadlığımız üçün mübarizə aparırıq, ölüürük. Biz elmi fantastika deyilik, biz kitab deyilik. Biz dünyani mehv etmək təhlükəsi yaranan nüvə dövlətinə qarşı real mübarizə aparırıq". V. Zelenski onu da bildirmişdir ki, Amerika Birleşmiş Ştatları Ukraynanı maliyyə cəhətdən dəstekleyir və mən buna görə min-nətdəram: "Mən sadəcə hesab edirəm ki, onlar tekçə Ukraynanı dəstəkləmirlər. Ukrayna yixılarsa, Putin sözsüz ki, yoluna davam edəcək. Putin Baltikyanı ölkələrə çatanda Amerika Birleşmiş Ştatları nə edəcək? Polşa sərhədine nə vaxt çatacaq? Ukrayna daha nə etməlidir ki, hamı bizim böyük minnətdarlığımızı ölçə bilsin? Biz bu mühəribədə həlak oluruz. Bütün dünya qərar verməlidir ki, biz Putini dayandırmaq isteyirik, yoxsa dünya müharibəsinə başlamaq isteyirik. Biz Putini dəyişə bilmərik... Keçmişə qayida bilmərik. Amma biz bunu burada dayandırıbilərik". Rusiya Prezidenti Vladimir Putin isə bildirib ki,

"Üçüncü Dünya Müharibəsi baş verəsə, qalib olmayıcaq. O cümlədən, ABŞ-in sırasında da qalib olmayıcaq". Vladimir Putin qeyd edib ki, Birləşmiş Ştatlar Ukraynada münaqişənin kəskinleşməsindən qorxmadığını iddia etə də, oradakı sağlam düşüncəli insanlar işi Üçüncü Dünya Müharibəsinə aparmaq istəmirlər.

Almaniya dünyani yeni mühərabələrlə təhdid edir

Hazırda baş verən qanlı mühərabələrin gedisi təsdiq edir ki, Almanyanın faşist dərnəklərinin bu və digər formada hemin mühərabə və münaqişələrdə rolu var. Yeni Almaniya bir dövlətə hərbi yardım göstərirse, digər münaqişələr dövlətə maliyyə dəstəyi göstərir. Başqa birisine isə, həm maliyyə, həm də hərbi dəstək göstərməklə mühərabəni qızışdırır. Nəzərə almaq lazımdır ki, Almaniya bəşər tarixinin yeganə qorxulu dövlətlərindəndir ki, bir əsrərə baş verən iki dünya müharibəsinin müəllifidir. Hemin mühərabələr zamanı ümumilikdə 110 milyon insan həyatını itirib, 360 milyon insan isə sağlamlığından məhrum olub.

"Rusyanın NATO-nun şərq cinahına "hücum" ehtimalını nəzərdən keçirir". Bu barədə Almanyanın "Bild" tabloidinin əldə etdiyi mümkün münaqişənin gizli ssenarisində deyilir. Almaniya Silahlı Qüvvələrinin komandanlığı özü-nün fəaliyyət planını hazırlayıb. "Bild" alman komandanlığının planı əks olunan "məxfi" sənədlərə istinad edərək xəbər verir ki, Rusyanın təcavüzüñü önləmək

üçün onun qoşunları Avropa İttifaqına (Aİ) üzv ölkələrin ərazisindən daxil olmaz-dan əvvəl, NATO müəyyən edilmiş X günündə Şərqi cəbhəsinə 300 min əsgər göndərəcək. Hələ 2022-ci ilin fevralında Almaniya müdafiə naziri Christine Lambrecht Almanyanın Avropanın lider hərbi gücə olmaq istəyində olduğunu bəyan etmişdir. Eyni ilə Adolf Hitler de hakimiyyətə gəldiyi zaman hədəflərinin dünyadan ən güclü ordusunu yaratmaq olduğunu bildirmişdir. Hitler nəzərdə tutduğu ordunu yaratdı və sonradan ikinci dünya müharibəsinə həyata keçirməklə insanlığa böyük fala-kətlər yaşıtdı. Dünya hədəfini açıqlayıb.

Almaniya Xarici Əlaqələr Şurasındaki çıxışında müdafiə naziri Christine Lambrecht Almanyanın hazırlanmaqla olan ilk Milli Təhlükəsizlik Strategiyasının əsas xətlərində danişərkən diqqətəlayiq mesajlar verib. Nasist dövrünün yaratdığı şübhələrin aradan qaldırılmasının lazım olduğunu müdafiə edən Lambrecht, Almanyanın bu gün güclü bir ölkə olduğunu və Alman Silahlı Qüvvələri Bundeswehrin də təhlükəsizliyi təmin edən baş rol kimi görülməli olduğunu bildirib. Həqiqətən də, Almanya ordusu güclənməkdədir. Lakin gücləndikcə Almanya hakimiyyəti insanlığı təhdid etməkdədir. Nəzərə almaq lazımdır ki, 2005-ci ilə qədər Almanya ordusunun hərbi təchizatı o qədər de geniş deyildi - cəmi 4, 7 milyard dollar. Lakin Almanya 2009-cu ilde hərbi xərcləri 45,6 mld. dollara qədər artırdı. Hazırda hərbi xərclərin miqdarına görə dünyada 7-ci yeri tutur. Hərbi xərclər Almaniya Ümumi Daxili Məhsulunun 1,3%-ni təşkil edir. Hal-hazırda Almanya ordusunda 250 min peşəkar hərbçi, 50.000 nəfər 6 ay müddətinə orduda xidmet edən 18-25 yaş arası çağırışçı və 2.500 nəfər aktiv ehtiyat hərbçi xidmətdədir. Hətta Almanya hökuməti qadınların da orduda xidmet etməsinə icazə verir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Almanya ordusundan xidmet etmək istəyən qadınların sayı hər il artmaqdadır. Bugünkü açıqlanın məlumatı görə, hazırda Almanya ordusunda xidmet edən qadınların sayı 78 min 500 nəfərdir. Təbii ki, Almanya ordusunun güclənməsi heç de sərhədlərin mühafizəsinə və ya gözlənilən xarici müdaxilələrin qarşısını almağa hesablanmayıb. Günün birində Almanyanın qonşu ölkələrin ərazilərinə hücum etə, bu, heç də təcəccüblü görünməyəcək. Çünkü Azərbaycanda bir məsələdən deyildiyi kimi, "su axıb çuxurunu təpar". Almanya mühərabələrin tərəfdilməsində maraqlı olan dövlətdir. Hər zaman çalışıb ki, sivil, demokratik dünyaya qanqada getirsin, ölüm itimlər yaratınsın, şəhərlər viran edilsin, kənd və qəsəbələr yer üzündən silinsin. Bu məkli niyyətdən Almanyanın imtiyinə edə bilməcəyi inandırıcı deyil. Çünkü yuxarıda qeyd etdiyim kimi, Almanya mənənə və ruhən faşist ideologiyasına bağlıdır. Faşizm isə insanlıq üçün fəlakət deməkdir. Ona görə də birmənali şəkildə demek olar ki, Almanya bəşəriyyət üçün təhlükə mənbəyidir. Təhlükənin aradan qaldırılmasının isə bir yolu var - başının dərim yumruq gücünə də olsa əzmək. Nəcə ki, 1918-ci ilin noyabrın 11-də və 1945-ci ilin mayın 8- də Almaniyası diz çökdürməklə təslim olmağa məcbur edildi.

ILHAM ƏLİYEV

Dağıdıcı müxalifətin seçki təxribatı ola bilər

Azərbaycan daha da inkişaf etdiyinə və qələbələri artdıqca xarici məkrli qüvvələrin də narahatlığı artmaqdadır. Çünkü bir müsəlman-türk dövlətinin güclənməsi onlara dünya siyasetində məkrli planlarının həyata keçirilməsinə ciddi problem yaradacaq.

Haradasa Fransa, Almaniya, Niderland, ABŞ kimi erməni lobbisinin təsiri altında olan hakimiyətlərin Azərbaycana qarşı qərəzli, bəzən ikili standartlara hesablanan siyasetləri başa düşüləndir. Ancaq Azərbaycanın dağıdıcı müxalifətin başbılənlərinin xarici maraqlı mərkəzlərinin mövqeyindən çıxış etməsi anlaşılır deyil. Şübhələr, həm de ehtimallar yaradır ki, dağıdıcı müxalif məxluqlar birbaşa erməni lobbisində sıfarişlər alırlar. Bu şübhələri gücləndirən başlıca məqam "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənlinin müsahibələrinin birində "hər ay Soros fondundan 200 ABŞ dollar məvəcib almışam", - deyə bildirməsidir. Söz yox ki, C.Soros ne dəli, ne də ki gic deyil, kiməsə boş yerdən pul ödəsin. Deməli, C.Həsənliyə və Azərbaycanın dağıdıcı müxalifətine Soros və digər mərkəzlər tərəfindən ödenilən vəsait məqsədlidir. Yəni, Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına qarşı yersiz. Burada iki tərəfin özünəməxsus maraqları var. Sorosun məkrli niyyəti Azərbaycanda gərginlik yaratmaqdır, dağıdıcı müxaliflərin də istəyi pul qazanmaqdır. Dəfələrlə Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin, Arif Hacılının, Fuad Qəhrəmanının və digərlərinin Qarabağ zəfərinə kölgə salmaq, iqtisadi-sosial uğurlara zərbə vurmaq cəhdələri, məhz Soros və digər xarici məkrli təşkilatlardan gələn sifarişlərdir.

AXCP və Müsavat destruktiv fəaliyyətə üstünlük verir

Dağıdıcı müxalifətin bütün imkanları ilə xarici maraqlı dairələrə satılması Əli Kərimli, Cəmil Həsənli, Arif Hacılı və digərləri ilə cəmiyyət arasında dərin uçurum yaradıb. Ölkəmizdə keçirilən bütün seçkilərdə müxalifətin rüsvayıcı məglubiyyətə üzləşməsi cəmiyyətin onlara vurdugu sərtlədir, ən böyük cəzadir. Buna baxmayaq, onlar nəticə çıxarımlılar. Seçki uğursuzluqlarının səbəblərini elmi-siyasi təhlilini

aparmırlar. Ən azı papaqlarını qarşılara qoyub, seçki məğlubiyyətinin səbəblərini müzakirə etmirlər. Bu da növbəti seçkilərdə onların yenidən acinacaqlı məğlubiyyət yaşamalarına gətirib çıxarır. Fikir verilsə, bir daha aydın olar ki, AXCP və Müsavat daim destruktiv fəaliyyətə üstünlük veriblər. Hər zaman milli maraqlarımız, dövlət və dövlətçiliyimizə qarşı eks-kampaniya aparıblar. Bu gün

Fransa, Almaniya, Niderland, ABŞ kimi dövlətlərdə kök salan qaranlıq dairelər, eləcə də Fransanın və Almanyanın girovunda olan AŞPA Azərbaycana qarşı qərəzli mövqə nümayiş etdirir, Azərbaycanın dağıdıcı müxalifəti ise susur.

İstənilən təxribatın qarşısı sərt şəkildə alınacağı şübhəsizdir

İndi de seçkilərlə bağlı təxribatçı fikirler səsləndirən dağıdıcı məxluqlar bununla cəmiyyətlə aralarında pozulmuş münasibətləri aradan qaldırmak niyyətində olmadıqlarını nümayiş etdirirler. Halbuki, Qarabağın azadlığa qovuşmasından sonra bütöv Azərbaycanda ilk dəfə keçiriləcək 7 fevral növbədən kənar prezident seçkilərində iştirak etmekle öz platformalarını açıqlaya bilərlər. Ən azı seçkiyə qatılmalar da, seçici feallığının artırılması üçün müəyyən təşəbbüslerle çıxış edə bilərlər. Necə ki, AMİP, KAXCP, Vəhdət, ADP və digərləri seçkilərdə namizədle çıxış etməsələr də, seçkilərlə bağlı müsbət elementlər söykənen mövqə ifade edirlər. Lakin dağıdıcı müxalif müstəqil mövqeyə və fəaliyyətə malik olmadıqlarından seçkiləri boykot etmək kimi abnormal qərar verdilər. Təbii ki, bu absurd qərar Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin, Arif Hacılının zəifliliyin və qorxaqlığının nəticəsidir. Növbəti dəfə rüsvayıcılığa və bununla da gülüş hədəfinə çevriləcəklərini anlayan dağıdıcı ünsürlər seçkiləri boykot etdikləri barədə qeyri-ciddi açıqlama ilə çıxış etdilər. Hər gün sosial şəbəkələr də, xaricdən yayılmış internet TV-lər də müxtəlif iddialarla çıxış edən, ittihamlar səsləndirən dağıdıcı müxalif qarışdırmalar yaratmaq üçün məqam gözlədiklərini də gizlətmirlər. Bu isə onu göstərir ki, dağıdıcı müxalif seçki prosesində təxribatlar töötətmək üçün xüsusi tapşırıqlar alıb. Lakin xalq ayıq-sayıqdır və istənilən təxribatın qarşısı da sərt şəkildə alınacağı şübhəsizdir.

İLHAM ƏLİYEV

"Azərbaycan AŞPA ilə bağlı düzgün qərar qəbul edib"

Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının MDB İşləri, Avrasiya İnteqrasiyası və Həmvətənlərlə Əlaqələr Komitəsinin sədri Leonid Kalaşnikov "Moskva-Baku" portalına müsahibəsində Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) son sessiyası çərçivəsində strukturda bir sıra anti-Azərbaycan təxribatlarından sonra isə bu təşkilatla qarşılıqlı fəaliyyəti dayandırmaq qərarını şərh edib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

onu

fəaliyyəti səviyyəsində edilir. Avropa ölkələri yuxarıdan gelən bu "direktivi" kifayət qədər intizamlı şəkilde həyata keçirirlər. Bu gün, o cümlədən AŞPA-da müxtəlif ölkələrin nümayəndələri var ki, yuxarıdan icaza verilsə, qaćır, komissiyaları narahat edir və nəticədə Parlament Assambleyası ədalətsiz qərarlar qəbul edir. Bu gün də əvvəlki kimi heç nə dəyişməyib, AŞPA həm də bir növ "çubuq", suveren ölkələrə təzyiq aləti kimi çıxış edir.

Azərbaycan AŞPA ilə bağlı qərarından qətiyyən peşman olmalıdır. Biz oradan ayrıldıq və vəziyyət daha da pisləşmədi. Niye təzyiqə dözməliyik- bunun üçün heç bir səbəb yoxdur. Bunun qarşısını almaq üçün bu təzyiq və ədalətsizlikdən, ikili standartlardan danışmalyıq. Baki tərəfindən bu düzgün verilimş qərardır.

Mən həmişə təccübələnmişəm: AŞPA sessiyasının yarısı əksər halarda hansısa ölkəni, çox vaxt Rusiyani "ləkələmək", "qarłamaq"la keçir. Bütün AŞPA Azərbaycan nümayəndə heyətinin statusunu ratifikasiya etməməyə qərar verdi, deyirlər ki, Azərbaycan guya strukturun tələblərini yerinə yetirmi... .

Bakının bu qədər ədalətli və sərt reaksiya verməsi diqqət və hörmetə layiqdir. Bu gün suveren ölkələr üçün belə cavabların vaxtıdır. Bildiğiniz kimi, Rusiya da Qəbin, xüsusən də AŞPA-nın davamlı təzyiqlərinə məruz qalır. Nəhayət, bir neçə il əvvəl, son nəticədə bu struktura ödeniş etməməyə qərar verdik. Sonra da Avropa Şurası Parlament Assambleyası "ödə, qayıt" deyərək işə qarışmağa başladı. Demək olar ki, "biz sənə hər şeyi bağışlayacağımız" kimi təkliflər. Axi onun məmurları böyük maaş alırlar. Həqiqətən bağışlanacaq heç nə yoxdur. Nəhayət, etimadnamələrimiz təsdiqləndi və biz qayıtdıq. Və mən inanıram ki, Azərbaycan istəsəydi, haqlı olaraq eyni şeyi edə bilərdi. Sadəcə olaraq, ödənişləri dayandırı-

qərəb təkcə Rusiyaya münasibətdə deyil, həm də Azərbaycan, Türkiyə və "qeyri-demokratik" kimi qələmə verdikləri suveren ölkələrlə münasibətdə həmişə açıq şəkildə qeyri-berabər nəfəs alıb. Onlar bize qarşı bə münasibəti davamlı olaraq qeyri-dost qətnamələr qəbul etmək nümayiş etdirirlər. Yadımdadır, biz Rusiya nümayəndə heyəti bir dəfə Qərb platformasında Azerbaycan əleyhine qətnamənin qəbulunu yekdilliklə necə dayandırılmışdır. İlyas Məqomed-Salamoviç Umaxanov artıq hava limanına gəlmişdi, lakin biz onu geri getirdik və bu, bir səs əlavə etməkə Azərbaycana qarşı yönəlmış sənədin qəbulunu dayandırmağa imkan verdi.

Bu gün Qərb üçün, Amerika və onun Avropada tabeliyində olanlar üçün Cənubi Qafqazi qızışdırmaq vacibdir. Ona görə də bu cür təzyiq cəhdleri xüsusiələ fəal şəkildə, o cümlədən parlamentlərin qarşılıqlı

Qərb oyunlarına sürükləmek cəhdinin qarşısını alır. Azərbaycan niyə ona qarşı bu cür təzyiq cəhdlərinə daha açıq cavab verməyə başladı? Çünkü ədalətlilərlərə Azərbaycanın statusu son vaxtlar artıb və o, təzyiqlərə təzyiq edənləri öz yerinə qomyağla hesablanmış addımlarla cavab vere bilir.

- Fevrалın 7-də Azərbaycanda növbədən kənar prezident seçkiləri keçiriləcək. Dövlət Dumasından kimlər monitörinq üçün göndəriləcək?

Dumanın nümayəndə heyətinə Dövlət Dumasının MDB işləri üzrə komitəsinin birinci müavini Kazbek Taisayev başçılıq edəcək. Duma Şurası keçirildi və nümayəndə heyətine hər fraksiyadan bir nümayəndə təyin edildi. Əminən ki, Azərbaycanda seçkilər şəffaf keçiriləcək və hər şey yaxşı olacaq.

Yeri gəlmışkən, AŞPA ilə bağlı sualınıza qayıdaq. Qərbin qeyri-demokratik hesab etdiyi ölkələrdə, əger seçki keçirselər, Qərb müşahidəcilişlərə seçki prosesinin nəticəsindən asılı olmayaq, adətən, öz mənfi nəticələrini əvvəlcədən hazırlayırlar. Bir qayda olaraq, seçkilərin ertəsi səhər yekun elan edilir ki, orada seçkilər qeyri-demokratik kimi tanınmalıdır. Eyni şəy Özbəkistan, Qazaxıstan və bir çox digər postsovət ölkələrində də olub. Azərbaycanda da. İndi də oxşar vəziyyətin olacağına və artıq "dehşət hekayəsi"nin hazırlanğına şübhəm yoxdur.

Üstəlik, mən Qərb müşahidəcilişlər ilə danişdım və soruştum: "Mənə deyin, siz ki, bir dənə də olsun pozuntu tapmadınız. Yaxşı, qeyri-demokratik seçkilər haradadır?" Fakt yoxdur. Amma konkret heç nəyə cavab verə bilmirlər. Bu gün AŞPA ilə bağlı danişdiqlərimiz seçki müşahidəsinə də aiddir. Və Azərbaycan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının nümayəndələrini seçkilərə dəvət etməklə düzgün addım atdı. Onların qarşısında hamımızın geri çəkilməsinə ehtiyac yoxdur. Onlar Rusiya və Azərbaycanla münasibətdə çoxdan özlərini belə mövqeləndiriblər. Və bütün bu hekayənin Azərbaycanın münaqışını hərbi yolla həll etməsi ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Onlar sadəcə olaraq ölkələrin nəzarətçi olmaq istəyirlər. Və bu cəhdələr nəticə vermedikdə, əsəbileşirler. Biz buna diqqət yetirməyə dayandırımlıq. Sonra özləri səndən bir yerə gəlməyini xahiş edəcəklər".

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Vətən haradan başlayır?

*Hamımızın anadango
əlmə, yaradılışdan bir
vətəni olur - doğulduğu,
böyüdüyü, son nəfəsini
aldıqdan sonra əbədi
yuxuya getdiyi torpaqlar.
Hamımız sevincimizi,
kədərimizi o torpaqda
yaşayırıq, dərdimizi onun
la bölüşür, sevincimizi
onunla paylaşır, ruzimizi
ondan alrıq. İnsanlar öz
kökünü, bir millətə mən-
subluq hissini adına vətən
dediyimiz torpaqlarda
qazanır.*

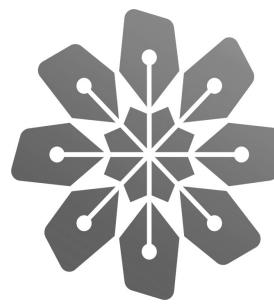

Ona görə də insanlar dünyaya gələndən ölenədək vətən üçün yaşayır, vətən üçün çalışırlar. Mühərribələr vətən üçün baş verir, qələbələr vətən üçün qazanılır. Vətən sevgisi ata mirası kimi nəsildən nəsile ötürülür, vətən sevdası beləcə müqəddəsləşir.

Vətən sevgisini dərk etmək üçün ilk növbədə "Vətən nədir?" sualına cavab tapmaq lazımdır. Bu suala keçmişdən bu günə bir çox insanlar tərəfindən müxtəlif cavablar verilib, bir çox dahi bununla

bağlı müdrik kelamlar deyib. Əslində, vətən anlayışı hər kəs üçün fərqli mənalar kəsb edə bilər, lakin bütün yollar bir nəticəyə getirib çıxarır – Vətən müqəddəsdir.

"Torpaq, uğrunda ölen varsa, vətəndir" deyilməyib boşuna. Bir parça torpağı vətən edən odur ki, onun uğrunda canını fəda edə bilən insanlar var. Ona görə də uğrunda canının verilə biləcəyi torpaqları vətən kimi ifadə etmək olar. Bununla belə, "Vətən nədir?" sualı verilə biləcək cavablar bunlarla mehdudlaşdır. Vətən hər şeydən əvvəl bir xalq üçün müstəqillik, suverenlik rəmziidir. Çünkü heç bir xalq düşmən tapdağı altında olan torpaqda yaşamaq istəmir və yaşaya bilməz. Əslində, vətən elə torpaqdır ki, onu düşmən boyunduruğunda saxlamaq olmaz.

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkışafı
Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Vətən bizim ümumi evimizdir ve o evin sahibi yadlar ola bilməz.

Vətən sevgisini mensub olduğumuz milləti, vətəndaşı olduğumuz dövləti, səmada dalgalandırduğumuz bayraqı, danışdıgımız dili, həm yaşayıb, həm də yaşıtdığımız mədəniyyəti sevmək kimi izah etmək olar.

Əslində, vətən sevgisi sırf sözle ifadə oluna bilməyəcək bir hissdir. Vətənini sevən hər bir vətəndaş vətəninin şöhrətini yükseltmək arzusunda olmalı və bu yolda çalışmalıdır. Yeni vətən sevgisi doğma yurdumuzda əmin-amanlıq, firavanlıq, əmin-amanlıq, sabitlik şəraitində yaşamaq üçün çalışmaq tələb edir.

Vətənpərvərlik təkəcə indiki zamana dair hiss və düşüncələrimizlə deyil, həm də geləcək üçün hissələrimiz, ideallarımız və məsləhiyyətlərimizlə əlaqəli bir anlayışdır. Bu kontekstdə gələcək nəsillə-

nini sevən bir insan dünyani sevir, ölkəsində sülh olmayı istəyən insanlar dünyada sülhə arzulayırlar. Azərbaycanın şanlı tarixinin vətən sevgisi ilə dolu insanların göstərdiyi qəhrəmanlıq və fədakarlıqlarla zəngin olması da bizim şansımızdır. Əsrlər boyu bu torpaqlarda yaşayan insanların bir idealı olub, o da vətən sevgisi. Tariximiz boyu yadellilərə qarşı döyüşən böyük sərkərdələrin yolu ilə addımlayan qəhrəman Azərbaycan xalqı üçün vətənpərvərlik həyat tərzine çevrilib.

Qəlbi vətən sevgisi ilə dolu olan xalqımızın fədakar övladları yüz illər əvvəl olduğu kimi bu gündə vətənlərini qorumaq üçün hər cür fədakarlıq edirlər. I və II Qarabağ mühərribələrinde qəhrəmanlıq edən, şücaət göstərən, şəhidlik zirvəsinə yüksələn oğullarımızı da bu yola vətən sevgisi, yurd sevdası sövq etdi.

rə miras qoyacağımız vətən sevgisi, onlarda vətən sevgisini aşlaşmamaq baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə də vətən sevgisi təkəcə keçmişdə yaşamış əedadlarımıza, bu torpaqlar uğrunda vuruşmuş görkəmli Azərbaycan sərkərdələrinə, Vətən mühərribələrindən şəhid olmuş oğullara minnətdarlıq borcu deyil, həm də geləcəkdə vətənin əmanət ediləcəyi gencələr qalmalı olan müqəddəs bir mirasdır.

Qəlbi vətən sevgisi ilə dolu olan insanlar vətənə, milletinə faydalı olmaq arzusu ilə özlərini inkişaf etdirir, peşəsini mükəmməl şəkildə icra edir. Vətənini, milletini sevən insanların qelblərindəki sevgi bəşəriyyət üçün faydalı olmayı prioritət edir. Əslində, vətə-

Nəticə etibarı ilə vətən sevgisi, xəmirində müqəddəslik və mənəviyyat olan xüsusi bir məfhumdur. Mənsub olduğumuz milləti, vətəndaşı olduğumuz dövləti, səmada dalgalandırduğumuz üçəngli bayraqı, danışdıgımız dili qorumaq üçün hər birimiz səfərbərik. Minillərin sınağından keçən vətənpərvəliyimiz bizim həyat tərzimiz, yaşam standartımızdır. Buna görə də globallaşan dünyada, dəyerlərin, mənəviyyatın getdikcə yox çıxdığı cahanda gelecek nəsillərin bu ruhda yetişdirilməsi vətənpərvərliyin tələbidir. Ünütməq olmaz ki, qəlbi vətən sevgisi ilə dolu olan insanlar təkəcə öz ölkəsi üçün deyil, həm də dünya üçün faydalıdır.

Lale Mehrali

Alimentin miqdarı necə müəyyən olunur?

"icra sənədindəki tələbin üzrsüz səbəbdən icra məmuru tərəfindən müəyyən olunmuş müddətə icra edilməməsinə və ya icra məmərurun məhkəmə və ya başqa dövlət orqanlarının qərarlarının icrası ilə əlaqədar digər qanuni tələblərinin yerinə yetirilməməsinə görə - fiziki şəxslər beş yüz manatdan min manatadək məbləğdə cərimə edilir". Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında Azərbaycan Vəkillər Kollegiyasının üzvü, vəkil Turan Abdullazadə deyib. Vəkil bildirib ki, işin hallarına görə, pozuntunu törədən şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bir ayadək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur: "Vəzifəli şəxslər min iki yüz manatdan iki min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər üç min manatdan beş min manatadək məbləğdə cərimə edilir.

VƏKİL MÜNASİBƏT BİLDİRDİ

səksən saatadək ictimai işlər və ya iki ilədək müddətə isləh işləri və ya üç ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrumetmə ilə cəzalandırılırlar. Aliment ödənilməsi barədə razılıq olmadıqda uşaqlar üçün onların valideynlərindən məhkəmə tərəfindən hər ay uşağa görə qazancın və (və ya) valideynlərin başqa gəlirlərinin dördə bir hissəsi; uşağa görə qazancın (başqa gəlirlərin) üçdə bir hissəsi; 3 və daha çox uşağa görə qazancın (başqa gəlirlərin) yarısı miqdarda aliment tutulur. Bu payların miqdarı məhkəmə tərəfindən terəflərin ailə və maddi vəziyyəti nəzərə alınmaqla azaldıla və artırıla bilər.

Ailə Məcəlləsinə əsasən, aliment vermeçə yə borclu olan valideynin qazancı qeyri-müntəzəm, dəyişən olarsa, uşaqların saxlanması üçün vəsait tutulmasını tələb edən şəxsin xahişi ilə alimentin miqdarı məhkəmə tərəfindən hər ay ödənilməli olan sabit pul məbləğində müəyyən edilə bilər. Sabit pul məbləğinin miqdarı isə qanunla müəyyən edilir: Azərbaycan Respublikasında 2024-cü il üçün yaşayış minimumu haqqında AR Qanununa görə, 2024-cü il üçün yaşayış minimumu ölkə üzrə 270 manat, əmək qabiliyyətli əhalii üçün 287 manat, pensiyaçılar üçün 222 manat, UŞAQLAR üçün 235 manat məbləğində müəyyən edilir: "2024-cü il üçün sabit pul məbləğində alimentin maksimum tutula bilən məbləği 235 manatdır. 2025-ci ildə isə bu məbləğ arta bilər. 2023-cü ildə ildə 220 manat olub. Hazırda 235 manatdır. İldən ilə artır".

"Qanunvericiliyə əsasən valideynlər uşaqlarını saxlamağa borcludurlar. Aliment uşaqların saxlanılması üçün hər ay valideynlərdən tutulan pul məbləğidir və uşaqların saxlanılması, maddi ehtiyaclarının ödənilməsi məqsədi daşıyır" - deyə vəkil eləvə edib.

Söylü Ağazadə

Qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qətnaməsini, hökmünü, qərarını qərəzli olaraq icra etməyen şəxslər və həmin məhkəmə aktlarının icrasına maneçilik törətme zamanı iki min manatdan dörd min manatadək cərimə və ya üç yüz iyirmi saatdan dörd yüz

Çağlar Söyüncü rəsmən "Fenerbahçə"da

"Atletiko"nun futbolcusu Çağlar Söyüncünün "Fenerbahçə"ya keçidi rəsmiləşib. İstanbul klubunun rəsmi açıqlamasında deyilir ki, 27 yaşlı mərakez müdafiəçisi mövsümün ikinci yarısını icarə əsasında İstanbul Klubunda keçirəcək. Türkiye milli komandasının üzvü yeni komandasında 2 nömrəli formanı geyinecek.

Qeyd edək ki, Çağlar Söyüncü "Atletiko"ya mövsümün əvvəlində keçib. O, Madrid temsilçisinin heyətində 9 rəsmi matçda meydana çıxbı.

"SƏS" qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşımı Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressinform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseynov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

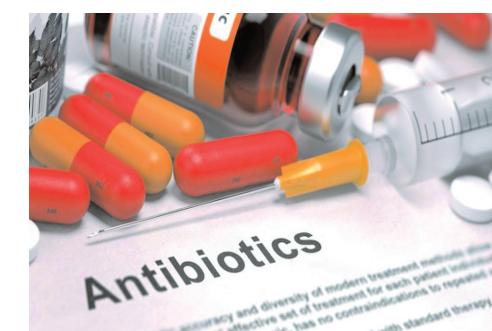
1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN
6 aylıq 79.20 AZN
1 illik 158.40 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı, təbrik və başsağlıqlarınızı dərc etməyə hazırlıq!

Bu xəstəliklər zamanı antibiotik istifadə etmək olmaz

Antibiotiklər yararlı olduğu qədər də zərərli dərmanlardır. Bir çox halarda bu dərmanların eks təsirləri olduğu da görünür. SIA mövzu ilə bağlı Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti, terapevt Zakir Quliyev müraciət edib. Onun sözlerinə görə, antibiotiklər — bakteriyaların inkişafını dayandırın və ya onları məhv edən kimyəvi maddələrdir: "Məhz buna görə antibiotikləri qrip, qızılca, məmmərek, epidemik parotit, A, B, C hepatitləri və s. virus mənşəli xəstəliklər zamanı tətbiq etmək olmaz. Bu faydalıdan çox zərər verə bilər. Antibiotiklər immun hüceyrələrin iş qabiliyyətini aşağı salaraq immun sistemi zəiflədir, xəstəliklərin sağalmasını gecikdirir".

Ekspert bildirib ki, eyni zamanda bəzi antibiotiklər qaraciyərə, bəziləri də böyrəklərə ciddi zərər verə bilər: "Antibiotiklərin nəzarətsiz istifadəsi bağırsaq florasında da

EKSPERT XƏBƏRDARLIQ ETDİ

ciddi pozulmalara gətirib çıxarda bilər. Antibiotiklər istifadə zamanı mütləq şəkildə ailə həkiminizi bildirin, həkim tövsiyəsi olmadan antibiotiklərdən istifadə etməyin".

Rəşid Qarayev

Tramp məhkəmədə jurnalistə uduzdu - 83 milyon avro ödəyəcək!

ABŞ-in keçmiş prezidenti Donald Trampın başı məhkəmə qalmagallarından ayılır. İndi də Nyu-York məhkəməsi köşə yazarı və yaxşı Elizabeth Cin Carrollun eks prezidentə qarşı böltan iddiasını təmin edib, qərara əsasən siyasetçi qarşı tərəfə 83,3 milyon dollar ödəməlidir.

Karroll Trampı təcavüzde günahlandırdıqdan sonra o, qarşı tərəfi yalan danışmaqdə ittihəm edib. Buna görə də jurnalist Trampı məhkəməye verib. Siyasetçi köşə yazarının reputasiyasına dəyən ziyanı görə 11 milyon dollar, mənəvi zərər görə 7,3 milyon dollar və ceza təzminatına görə 65 milyon dollar ödəməlidir. Eks-prezident məhkəmenin qərarından apellyasiya şikayəti vermək niyyətin-dədir.

Baş redaktor:
Bəhruz Quliyev

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Səhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

"ƏLİNÇ" AZƏRBAYCAN XƏYRİYYƏ CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.

QƏZET 1991-Cİ İL

YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR

Tel: 598-33-90

Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 2700